

Tässä numerossa:

- 3** Metropoliitta Ambrosius
Kuolema ei ole viimeinen
sana
- 5** Arkkipiispa Leo
Matkalla Aleksandriassa
ja Kairossa
- 6** Kirkosta eronneen
hautaaminen
Mitä laki sanoo vainajan
hautaamisesta?
- 23** Tukholman Jumalanäiti
- 24** Pyhien sakramenttien
yhteys
- 24** Isä Thomas Mertonin
opetuksia
- 26** Kysymyksiä ja
vastauksia, osa 2

POLIISEJA tarvittiin



lasten talvileirillä! S.22



Nuorison voima Maria - innostunut ja innostava turkulainen ortodoksinuori

Teksti: Anne Hokkinen ja Maritta Koskinen
Kuvat: Maritta Koskinen

Tämän kevään ylioppilaalle **Maria Hokkiselle** Turun Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran kirkko on tullut tutuksi pienestä pitäen. Vanhempiensa mukana Maria on oppinut käymään kirkossa ja tuntenut itsensä aina tervetulleeksi sinne.

- Pikkutyttönä kaikki taputtelivat minua päähän ja totesivat, että on mukavaa nähdä kirkossa lapsia. Aikuisten seurakuntalaisten lämmin suhtautuminen sai kirkossa käynnit tuntumaan mukavilta ja turvallisilta.

Hyväntahtoista jäynää

Ennen kouluikää Maria osallistui sinapinsiemenkerhon toimin-

taan, jossa hän yläasteella ollessaan toimi apuohjaajana. Koska kirkko ja ortodoksinen uskonto olivat hänelle tuttuja asioita, ala-asteella opettajat pyysivät Mariaa pitämään esitelmää ortodoksiasta isommille oppilaille. Maria on aina kokenut tulleensa hyväksytyksi luterilaisvoitossa kaveripiirissä.

- Olen ollut koulussa aina luok-

- 1 Nuorison voima Anna
- innostunut ja innostava
turkulainen ortodoksinuori
Anne Hokkinen / Maritta Koskinen
- 2 **Pääkirjoitus:**
Kirkon sosiaalinen vastuu selkiytyy
Kari M. Röntilä
- 3 Kuolema ei ole viimeinen sana
Metropoliitta Ambrosius
- 5 Matkalla Aleksandriassa ja Kairossa
Arkipiispa Leo
- 6 Kirkosta eronneen hautaaminen
Isä Heikki Honkamäki
- 6 Mitä laki sanoo vainajan
hautaamisesta?
Paavo Perola
- 8 Tampereen seurakunta vuonna 2003
Kirkkoherra Risto Lintu
- 8 Nikolainsalin käyttöäännöt uudistettu

9-13 TAMPERE

- 14 Kaikenlaisia rakentajia sitä onkin
Kirkkoherra Petri Ratilainen
- 14 Pyhiinvaellus Roomassa
Heli Witting

15-18 TURKU

- 19 Avoimuuteen ja luottamukseen
Kirkkoherra Markus Aroma
- 19 Talkoomatka Kyyrölään ja
Kangaspellolle
Antonina Sosunov-Perälä

20-22 HÄMEENLINNA

- 23 Tukholman Jumalanäiti
Isä Mikael Sundkvist
- 24 Pyhien sakramenttien yhteys
Isä Ion Durac
- 24 Isä Thomas Mertonin opetuksia
Suomennos **isä Markus Aroma**
- 26 Kysymyksiä ja vastauksia, osa 2
Isä Heikki Honkamäki
- 27 Radio/TV
- 28 **Isä Alexander Menin kirjoitus**
(venäjäksi; toim. i. HH)

*Kirkon
sosiaalinen-
vastuu
selkiytyy*



Ortodoksisesta etiikasta meitä on opetettu, että ihmisen voimat eivät riitä siveellisen elämän ylläpitoon, vaan siihen tarvitaan Jumalaa. Ihmisen on pyrittävä Jumalan yhteyteen, mikä on ortodoksisen etiikan korkein arvo. Rukouksella, paastolla ja sakramenteilla on tässä pyrkimisessä korvaamaton merkitys. Varsinkin eukaristia on jatkuvan eettisen uudistumisen lähde. Sitä kuvaa sanonta *liturgiasta liturgian jälkeen*, mikä selvästi osoittaa eukaristian sekä sosiaalisen ja yhteiskunnallisen vastuun keskinäisen yhteyden.

Vapun tietämällä Uuden-Valamon luostarissa pidettiin merkittävä kansainvälisen avustustoiminnan ja diakonia-alan konferenssi. Siihen osallistui 80 edustajaa 25 ortodoksisesta ja orientaalisesta kirkosta Euroopasta, Lähi-idästä, Pohjois- ja Etelä-Amerikasta ja Afrikasta. Konferenssin järjestäjinä toimivat USA:ssa kotipaikkaansa pitävä *International Orthodox Christian Charities* (IOCC) ja meidän Ortaidimme. Konferenssilla oli **patriarkka Bartolomeoksen** siunaus, ja sen isäntänä toimi **arkkipiispa Leo**. Myös Antiokian **patriarkka Ignatios IV** kuului konferenssin tukijoihin.

Vaikka suomalaisessa mediassa kokous ei näkynytäkään, Valamon konferenssi levitti meistä ympäri panortodoksisista maailmaa kuvaa edistyksellisenä kirkkokuntana sekä mallimaana idän ja lännen traditioiden hedelmällisestä kohtaamisesta.

Itse olen jo pitkään sisimässäni hämmästellyt, että Suomen kirkossa on ylipäänsä päässyt syntymään kansainvälistä vastuuta kantava avustusorganisaatio (*OrtAid*). Tällainen perustellun työnäyn ja organisatorisen järjestyksen yhteys ei ole aina itsestäänselvyys, koska ylevän teologisen ajattelun muuntaminen sosiaalisiksi vastuiksi tai jopa sosiaalipoliittiseksi ohjelmaksi ei normaalisti oikein onnistu meiltä.

Koska uskon, että kirkkokuntamme puolivirallinen julkaisu Aamun Koitto tai toinen kuopiolaistaho ortodoksinen tiedotuskeskus julkaisevat kattavat selonteot ja kannanotot Valamon konferenssista, emme julkaise niitä tässä vähäisessä seurakuntalehdessämme. Sen sijaan mainitsen muutaman kokouksen paneelikeskustelussa kuullun ajatuksen. **Helene Andrea** kertoi ortodoksisen kirkon avustustyöstä Libanonin sisällissodan aikaan 1980-luvulla ja nyt Irakissa. Hän sanoi, ettei kirkkojen tule vain palvella vaan niiden tulee kohdata epäoikeudenmukaisuudet ja muuttaa yhteiskuntaa, mistä syystä kirkon on työskenneltävä myös yhteistyössä toisten vastuuntuntoisten tahojen kanssa. Tämä ei ole aina helppoa opillisesti eikä poliittisesti. Kirkkojen kuitenkin pitää tukea kaikkia avuntarvitsijoita heidän uskontoonsa tai syntyperäänsä katsomatta.

Samoilla kriittisillä linjoilla oli venäläinen isä **Arkadi Shatov**, joka johtaa Moskovassa kirkon ylläpitämää sairaalaa. Hänen mukaansa Venäjän kirkossa avustustyö puhkesi voimalla esiin 1990-luvulla. Kirkon piirissä toimii nyt kymmenittäin sosiaalisen avun ohjelmia: lastenkoteja, katulapsityötä, aids-potilaista huolehtimista ja vankeilyä. Hän kuitenkin huomautti, että apua tarvitsevien lähimmäisten palveleminen voi vaatia uhrauksia. Monille avustustyöhön halukaille ortodoksisuuden ulkoisten merkkin omaksuminen on helpompaa kuin ymmärtää se, että kristinuskon ydin on todellinen lähimmäisenrakkkaus.

Konferenssissa päätettiin luoda globaali diakoniatyön yhteistyöverkosto yhteisen työnäyn edistämiseksi ja helpottamiseksi. Konferenssi asetti myös seurantaryhmän, joka keskustelee kirkkojen johtajien ja eri järjestöjen kanssa diakoniatyön kansainvälisen ortodoksisen kattojärjestön organisoinnista. Toivottavasti kirkkokuntamme lobbaa nyt aktiivisesti tämän kattojärjestön synnyttämiseksi, jotta saamme äänenpainomme siinä riittävästi kuulumaan. Etsikonaikaa meille on annettu kaksi vuotta.

Kari M. Röntilä

Seuraava numero 3/2004

ilmestyy pe 27.8.

Siihen tuleva aineisto on jätettävä
viimeistään 3.8.2004.

HELLUNTAIN RUKOUKSIA

Sinä Kristus, Isän kirkkauden säteily, hänen olemuksensa ja luontonsa muuttumaton ja järkähtämätön perikuva, viisauden ja armon lähde, avaa minun huuleni ja opeta, miten ja mitä minun syntisen pitää rukoilla, sillä sinä tunnet lukemattoman monet syntini, mutta sinun laupeutesi voittaa niiden määrättömyyden. Katso, peläten seison edessäsi, ja armosi syvyyteen jätän sieluni toivottomuuden. Sinä, joka sanalla ja viisautesi kuvaamattomalla voimalla johdatat koko luomakuntaasi, ohjaa minunkin elämäni. Sinä, myrskyn yllättämien tyyni satama, osoita minulle tie, jota minun tulee kulkea. Anna ajatuksiini sinun viisautesi Henki ja ymmärtämättömyyteeni ymmärryksen henki.

* * *

Sillä sinä, oi Herra, olet sanonut, että mitä hyvänsä sinun nimessäsi pyydämme, sen me ehdottomasti saamme iankaikkiselta Jumalalta ja Isältäsi. Niin minäkin syntinen pyhän Henkesi tulemisen päivänä rukoilen sinua, oi Hyvä: Anna minulle kaikki, mitä pelastuksekseni anon. Oi Herra, kaiken hyvyyden aulis antaja ja hyvä lahjoittaja, sinä suot meille ylenpalttisesti kaikkea, mitä pyydämme. Sinä säälit ja armahdat. Synnittömästi sinä tulit ihmiseksi, kaltaiseksemme, ja meidän syntiemme sovituksiksi sinä rakastavalla huolenpidollasi lähestyt niitä, jotka edessäsi polvistuvat.

* * *

Anna siis, oi Herra, laupeutesi kansallesi. Kuule meitä pyhästä taivaastasi. Pyhitä meidät pelastavan oikean kätesi voimalla ja peitä siipiesi suojaan äläkä hylkää kättesä tekoa.

Rukouskirja, Orologion. Helluntain rukoukset.

Metropoliitta Ambrosius



Kuolema ei ole viimeinen sana

Kesän kynnyksellä luomakunta elää uuden elämän puhkeamisen aikaa. Siitä huolimatta myös kuolema tekee työtään. Suruviesti voi saavuttaa meidät myös kesäisenä päivänä. Askel elämästä kuoleman kohtaamiseen voi olla lyhyempi kuin aavistammekaan.

Ortodoksinen hautauspalvelus on koskettava tilaisuus. Sen rukoukset ilmentävät upealla tavalla sekä kuoleman reaalisuutta että ylösnousemuksen valoisaa toivoa. Ylösnousemuksen valo leviää yli kuoleman synkeyden.

Hautajaisissa keskeisellä sijalla on vainajan hyvästeleminen. Arkun auki pitäminen palvelee tätä tarkoitusta konkreettisesti. Jäähyväisten jättäminen on tärkeää surutyötä.

Hautajaisten järjestämiseen liittyy kuitenkin eräitä ongelmia. Ensimmäinen on hautajaisiin helposti liittyvä kulutusjuhlan vivahe. Onko ruumisarkun todella syytä olla tuhansien eurojen arvoinen tammiarkku? Tarjolla on myös halpoja, ekologisia vaihtoehtoja. Kukkien määräkään ei ole oleellista. Hyvä tapa olisi ohjata kukka- ja adressirahoja esimerkiksi kirkolliseen tai muuhun hyväntekeväisyyteen.

Rahalla ei voi kuitata sitä mikä jäi sanomatta vainajan eläessä. Arkkuun satsaamista tärkeämpää on olla osoittamassa rakkautta ystäville ja omaisille, kun he ovat vielä elossa. Muistakaamme pitää yhteyttä läheisiimme, käydä katsomassa sairaita, kiittää ja pyytää anteeksi silloin kun vielä ehtii. Samalla tulemme helpottaneeksi jo etukäteen omaan surutyötämme.

Toisaalta ajassamme on yleistymässä tapa viettää ns. ”hiljaisia hautajaisia”. Tämä on ymmärrettävää sikäli, että omaisilla ei surun keskellä riitä voimia suurten juhllisuuksien järjestämiseen. Siitä huolimatta kaikilla pitäisi olla mahdollisuus olla mukana itse hautauspalveluksessa hyvästelemässä vainajaa.

Hautajaiset ovat vakava kosketuspiste ikuisuuden ja ajallisuuden välillä, eikä niitä saisi viettää ”salassa”. Hautauspalvelus on luonteeltaan avoin tilaisuus. Muistotilaisuuden järjestäminen sen sijaan on jokaisen oma asia.

Kuoleman todellisuutta kielletään ajassamme muutenkin liikaa. Kuolevat viedään sairaaloihin, ruumiit suljetaan arkkuihin. Moni yrittää elää niin kuin kuolemaa ei olisi olemassakaan. *Kuolema*-sanakin tuntuu usein olevan torjuttu. Kuolinilmoituksissa puhutaan epämääräisesti vain ”siunaamisesta”. Parempi olisi reilusti puhua ”hautaan siunaamisesta” tai ”hautauspalveluksesta”.

Aito ihminen ei torju kuolemaa, vaan pitää aina silmiensä edessä tietoisuuden kuolevaisuudestaan. Tietoisuus siitä, että elämän tiimalasi hupenee koko ajan, lisää jokaiseen hetkeemme ainutkertaisuutta.

Kuolevaisuutensa muistaminen ei ole elämän vähättelemistä tai pakenemista. Se ei myöskään tarkoita elämänjanon sammumista. Kristityn elämänjano on ennen kaikkea iankaikkisen elämän halua, kaipausta päästä Kristuksen luokse.

Elämä on kuolemaan valmistautumista. Kuolema on siirtymä toiseen olotilaan. Siksi kuoleman edessä ei ole syytä vajota pelkoon ja toivottomuuteen. Missä meidän kristillisyytemme on, jos seisomme sormi suussa kuoleman edessä kuten kaikki muutkin? Kristittyjen tulisi näyttää esimerkkiä siitä, miten kuolema kohdataan rohkeasti silmästä silmään. Kuolema ei ole viimeinen sana.



Herran edelläkävijän ja kastajan JOHANNEKSEN syntymän muisto 24. kesäkuuta

”Suuresti ylistetty Johannes, koko maailman apostoli, josta enkeli Gabriel ennusti, hedelmättömästä Elisabetista puhjennut verso, autiomaan jalo kasvatti ja Kristus-yljän ystävä, rukoile Häneltä pelastusta meidän sieluillemme!

”Profeetta ja edelläkävijä Johannes, sinä olet Jumalan Karitsan ja Sanan saarnaaja. Sinä ennustat tulevia asioita ja ilmoitat edeltäpäin maailman äärille: ”Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnit ja antaa kaikille suuren laupeuden!”

”Tänään Elisabet iloiten synnyttää profeetoista viimeisen ja apostoleista ensimmäisen, enkelin maan päällä, taivaallisen ihmisen, Sanan äänen, taistelijan, Kristuksen edelläkävijän, joka lupauksen riemastuttamana jo ennen syntymistään ennusti totuuden Auringosta.

”Valon ja Sanan äänenä rukoile, oi Johannes, lakkaamatta meidän puolestamme, jotka uskoen muistoasi vietämme.

Johannes Kastajan syntymäpäivä. Avuishiutostikiiroista. Litanian stikiiroista.

Nuorison voima...

kani ainoa ortodoksi. Kaverit ovat kyselleet uskonnostani yleensä positiiviseen sävyyn, kiitos pitämieni esitelmien. Hyväntahtoista jäynäämistä on kyllä joskus esiintynyt. Hyväksymiseen on vaikuttanut tietenkin myös se, että meillä oli pitkään sama luokka ja tulimme toisillemme tutuiksi. Välillä kyllä rasitti, kun kaverit aina kyselivät, mitä eroa on ortodoksisissa ja luterilaisissa tavoissa. Teki joskus mieli vastata, että mistäs minä tiedän. Ortodokseilta odotetaan aina kattavia tietoja myös luterilaisuudesta.

- Yläasteikäisenä tuntui luonteelta ryhtyä itse osallistumaan entistä aktiivisemmin seurakunnan toimintaan. Olin mukana lastenkerhon ohjaajana, ja omien kriparileirikokemusteni myötä innostuin menemään leiriohjaajaksi. Tulevana kesänä alkaa neljäs leirikesä ohjaajana. Leireillä on kivaa, kun saa toimia konkreettisesti.

Tuntumaa luostariin ja opintoihin

Uuden-Valamon ja Lintulan luostarit ovat tulleet Marialle tutuiksi vanhempien kanssa tehtyjen pyhiinvaellusmatkojen ja talkooviikkojen kautta.

- Pikkuserkkuni äiti **Johanna** on Lintulan luostarissa nunnana, ja hänen ohjauksessaan olen saanut auttaa muun muassa luostarin kesäkahvilassa. Luostareihin on aina ollut mukava mennä. Myöhemminkin on ollut helppo lähteä - jopa ainoana turkulaisena - ONL:n tapahtumiin Valamoon, kun paikka on ollut tuttu.

- Viihdyn luostarien rauhallisessa ja rauhoittavassa ilmapiirissä. Viime kesänä meni muutama päivä Lintulasta palattuani ennen kuin toutin taas arkiseen elämänmenoon. Opiskelujen aloittaminen ja perhe-elämä tuntuvat kuitenkin olevan minulle sopiva vaihtoehto. Luostarikilvoitushan on vain harvoille avautuva tie. Haen tänä keväänä opiskelemaan saksan kieltä Åbo Akademiin ja ortodoksisista teologiaa Joensuuhun. Teologian opiskelu kiinnostaisi ennen kaikkea itseni kehittämisen kannalta, mutta voisihan siitä olla hyötyä työelämässäkin. Ylioppilaskirjoitusten reaalikokeessa



Maria Hokkinen tutkii Suojärven karjalaispitäjän karttaa.

vastasin seitsemään ortodoksisen uskonnon kysymykseen, koska aiheen lukeminen tuntui muihin aineisiin verrattuna läheiseltä, jopa helpolta.

Nuorisoaktiivina Turussa

Aktiivisen ortodoksinuorten parissa toimimisen myötä Maria on saanut paljon ystäviä eri puolilta Suomea. Pienessä yhteisössä on lämmin yhteenkuuluvaisuuden tunne, joka on edesauttanut ortodoksisen elämäntavan syventämistä. Maria kertoo, että hänet on usein kutsuttu koteihin vieraaksi.

- On ollut hauskaa huomata, että äiti tuntee joidenkin kavereiden vanhempia omasta nuoruudestaan. Itäsuomalaisen nuorten mielestä Turku saattaa tuntua varsin kaukaiselta kolkalta ortodoksisesta näkökulmasta katsottuna. Siksi koenkin tärkeäksi tuoda valtakunnallisesti esille Turun seurakunnan nuorisotoimintaa. Yhteinen toiminta on mukavaa ja antoisaa, ja siitä saa paljon uusia ideoita omaan seurakuntaan.

Turun, Tampereen ja Hämeenlinnan nuorilla on toimivaa yhteistyötä, jonka puitteissa on mahdollista järjestää kripareita sekä viikonloppu- ja talvileirejä.

- Turun nuorisotyössä meillä on tärkeää yhdessä tekeminen, ei niin-

kään se, saammeko askarrelltua kaksi vai kaksikymmentä joulukorttia. Seurakunnan alue on niin laaja, että väkeä on vaikea koota säännöllisiin tapaamisiin. Siksi kannattaakin panostaa tapahtumiin. Ilahtuneena olen todennut, että moni nuorista on innostunut osallistumaan.

Syvenevä jumalanpalveluselämä

Maria ammentaa voimia oman kotikirkkonsa jumalanpalveluksista. Aloitettuaan kuorossa laulamisen syksyllä 2002 hän kertoo huomanneensa, että seuraa jumalanpalvelusten etenemistä uudella tavalla ja kokee ne aiempaa syvällisemmin. Kotikirkkoon on helppo vaikkapa vain pistäytyä sen sopivan sijainnin takia. Viime kesänä Maria oli muutamana päivänä kirkon oppaana ja piti työstään, koska sai jakaa tietoa ortodoksisuudesta ja oman kirkkonsa historiasta. -Toivon että yhteys kirkkoon säilyy tulevaisuudessakin.

Kirkollishallitus on myöntänyt ylioppilastutkintolautakunnan apujäsenen metropoliitta Ambrosiuksen esityksestä stipendin tämän kevään ylioppilastutkinnon ortodoksisen uskonnon ansiokkaasta suorittamisesta Maria Hokkiselle Puolalanmäen lukiosta.



Matkalla Aleksandriassa ja Kairossa

Kristus nousi kuolleista!

Veljellistä kommunikaatiota

Tein 14.-20.4.2004 virallisen vierailun Pohjois-Afrikkaan Aleksandriaan ja Kairoon Hänen Autuutensa Aleksandrian ja koko Afrikan Paavin ja Patriarkan **Petroksen** kutsusta. Olen tuntenut hänet jo yli kahdenkymmenen vuoden takaa, jolloin tapasimme ensimmäisen kerran Kairossa. Hän on vierailut Suomessa ja olemme tavanneet täällä. Viime kesänä minulla oli ilo kävellä viikon verran hänen ja Konstantinopolin **Bartolomeoksen** kanssa turkkilaisissa maisemissa eri osissa maata.

Kun hän tuolloin kutsui luokseen omalle maaperälleen, hän sanoi, ettei siellä sitten kävellä. Ei käveltykään. Portaita kuitenkin kiivettiin - ja paljon. Hän esitteli monia laajoja rakennuskohteitaan Kairossa ja Aleksandriassa. Autoilla ajettiin kaupungeissa, joissa ei ole liikennevaloja eikä liikennemerkkejä. Poliiseja oli kuitenkin aina mukana valot vilkkuen ja sireenit soiden sekä megafonit pauhaten tarvittaessa. Miljoonakaupunkien liikenne sujui loistavasti.

Näimme paljon ja keskustelimme kaikkina päivinä tuon viikon ajan, useimpina aamusta iltaan. Hänen kanssaan on todella helppoa ja veljellistä kommunikoida. Tuota veljeyttä hän korosti monet kerrat. Yhtä monet kerrat lukuisissa julkisissa puheenvuoroissaan hän puhui Suomen ortodoksisen kirkon tekemän lähetystyön merkityksestä Afrikassa. Hän käsitteli sen työn historiaa ja muotoja perusteellisesti osoittaen kiitosta kirkkokansallemme ja Suomen valtiolle.

Kun kuulijoina olivat mm. Kreikan ja Kyproksen paikalliset yhteisöt ja suurlähettiläät Suomen suurlähettiläs mukaan lukien, tulkitsin nämä puheet myös vetoomukseksi kreikkaa puhuville kirkkoille heidän apunsa lisäämisestä. Tapasimme myös arabinkielisiä yhteisöjä.

Vakuutin kirkkomme jatkavan ja tehostavan lähetysyhteistyötä hänen patriarkaattinsa alueella hänen siunauksessaan. Tähän liittyen olen kutsunut Suomeen Kenian ja Irinopoliksen metropoliitan **Makarioksen**, joka on hyväksynyt kutsun.

Esitin myös toisen kutsun. Pyysin patriarkkaa lähettämään teologian opiskelijaksi Joensuun laitoksellemme mustaa Afrikkaa edustavan tytön tai pojan.

Shenuda III, koptien kirkon johtaja

Matkan aikana tapasin myös Hänen Pyhyytensä **Shenuda III:n**, koptien kirkon johtajan. Hän on myös jo aiemmin noin kaksikymmentä vuotta sitten pitänyt minua ja seurueettani hyvin ystävällisesti vieraanaan. Koptien kirkko on voimakkaassa kasvussa useimmilla mantereilla.

Molempien suurten kirkkojen johtajien tapaaminen sujui mitä lämpimimmässä tunnelmissa. Ilmakin oli sitä paitsi lämmin, osan aikaa yli kolmekymmentä astetta. Kaikki kokemamme teki minuun, isä Mikkoon ja isä diakoni Ioannikseen suuren vaikutuksen. Aleksandrian kirjasto on suuri, moderni ja ihmeellinen, niin myös egyptiläinen museo ja moni muukin kohde siellä. Ihmiset olivat uskomattoman ystävällisiä.

Diakonian teologiaa

Seuraavaksi kohtaan ortodoksisen maailman edustajia avatesani ja isännöidessäni kirkkoni ja Ortaidin puolesta ensimmäistä ortodoksisen humanitaarisen työn järjestöjen kokousta Uudessa-Valamossa 30.4.-5.5. Neljä työpäivää kestävässä koolle kutsumassani tapahtumassa analysoidaan ortodoksisen diakonian teologisia perusteita ja pohditaan keinoja ortodoksisten järjestöjen yhteistyön kehittämiseksi kehitysyhteistyössä ja humanitaarisen avun hankkeissa.

Kokouksemme tulee noin 80 ortodoksisen diakonian asiantuntijaa ja kirkkojen humanitaarisen avun edustajaa eri puolilta maailmaa. Pääalustajat saapuvat Isosta-Britanniasta, Yhdysvalloista, Venäjältä ja Suomesta.

Vierailuja

Toukokuussa menen tervehtimään Pietarin metropoliittaa **Vladimiria** hänen syntymäpäiväjuhlaansa samoin kuin kesäkuussa Moskovan patriarkkaa **Alekseita** hänen juhlassaan.

Kesäkuussa pidämme vieraanamme Hänen Pyhyyttään Armenian Patriarkkaa ja Katolikosta **Karekin II:ta** hänen Suomen vierailullaan, jolla isännöimme häntä yhdessä arkkipiispa **Paarman** kanssa.

*Toivotan Analogin lukijoille siunauksellista kesää
Arkkipiispa Leo*

Pikku-uutisia • Pikku-uutisia • Pikku-uutisia • Pikku-uutisia

Kanttorien liiton johto vaihtui

Ortodoksisten Kanttorien Liitto ry on valinnut uudeksi puheenjohtajakseen TM Wilhelmiina Virolaisen Liperistä. Varapuheenjohtajaksi on valittu kanttori Stiina Hakonen Espoosta ja liiton rahastonhoitajaksi TM Jenni Hakkarainen Vaasasta. Johtokunnassa jatkavat helsinkiläiset dir.cant. Jarmo Lehto sekä TM Varvara Merras-Häyrynen, joka toimii liiton sihteerinä. OT

Matti Kotiranta (lut.) ortodoksisen kirkkohistorian professoriksi

Joensuun yliopiston hallitus on kokouksessaan 12.5.2004 nimittänyt teologian tohtori Matti Kotirannan (lut.) teologisen tiedekunnan kirkkohistorian professorin (ortodoksisen teologian koulutusohjelma) virkaan 1.8.2004 alkaen. Hän on toiminut muun muassa dogmatiikan dosenttina Helsingin yliopistossa. OT

Konstantinopoli katkaisi suhteet Kreikan arkkipiispan kanssa

Konstantinopolin ekumeenisessa patriarkaattissa kokoontunut synodi on päättänyt katkaista niin ehtoollisyhteyden kuin hallinnollisen yhteyden Ateenan arkkipiispan kanssa. Päätöksen taustalla on kiista eräiden Pohjois-Kreikan hiippakuntien metropoliittojen nimityksestä. OT

Kirkosta eronneen hautaaminen

Viime aikoina maamme luterilaisen kirkon piirissä on käyty keskustelua kirkosta eronneiden kirkollisesta hautauksesta. Monia on kiinnostanut, miten ortodoksisessa kirkossa suhtaudutaan asiaan.



Kuva: H.O. Jokinen

Tilanne kirkossa

Ortodoksisen kirkon piirissä aihe ei ole samalla tavalla ajankohtainen kuin toisessa kansankirkossamme. Ortodoksiset papit ovat haudanneet ja hautaavat edelleen pääsääntöisesti vain ortodoksisen kirkon jäsenenä poisnukkuneita. Perustelut pidättyvään suhtautumiseen kirkosta eronneen hautaamiseen ovat pitkälti samoja, joita luterilaisessakin kirkossa on esitetty.

Vaikka kysymys toiseen kirkkoon kuuluneen tai kirkosta eronneen hautaamisesta onkin ortodoksisessa kirkossa hyvin epätavallinen, on hyvä pohtia asiaa myös teologiselta kannalta.

Ortodoksinen hautaustoimitus

Ortodoksinen hautaustoimitus on ensisijaisesti kirkon jäsenen viimeinen jumalanpalvelus. Hautaustoimitus on siis muutakin kuin vain omaisten lohduttamista. Kirkkoteksteissä puhutaan uskossa edesmenneestä Jumalan palvelijasta ja anotaan hänelle autuaallista lepoa.

Mitä laki sanoo vainajan hautauksesta?

Uusi hautaustoimilaki (457/2003) tuli voimaan tämän vuoden alussa. Se korvaa vanhan uskonnonvapauslain hautaustointia koskevat säännökset ja täydentää osin sen puutteellisia säännöksiä. Uuteen lakiin on koottu yleislain ominaisuudessa hautaamista ja hautaustointia koskevat yleiset säännökset.

Ortodoksisen kirkollishallituksen kirkkoneuvos, varatuomari PAAVO PEROLA listaa seuraavassa uuden hautaustoimilain keskeisiä kohtia.

- Hautaustoimilain keskeisiä lähtökohtia ovat arvokkuuden ja kunnioitavuuden vaatimukset ruumiin ja tuhkan käsittelyssä sekä hautausmaan hoidossa. Hautaamisessa, tuhkaamisessa ja tuhkan käsittelyssä tulisi kunnioittaa vainajan katsomusta ja toivomuksia.

Avoimessa arkussa lepäävä ortodoksi on puettuna omiin vaatteisiinsa, varustettu ehkä katepalttinalla ja otsanauhalla, ikoni asetettuna rinnalle. Hautaustoimituksessa hän on kirkon rukousten, papin, kanttorin, kirkkokansan, tuohusten ja suitsutussavun ympäröimänä. Hautaan laskemisen jälkeen hänen hautansa varustetaan ristillä. Kaikki tämä ilmaisee: vainaja oli ortodoksinen kristitty.

Kirkosta eronnut puolestaan on vapaaehtoisesti luopunut kirkon ja seurakunnan jäsenyydestä. Olisi henkilön uskonnollisten oikeuksien loukkaamista, jos pappi ja omaiset kaikesta huolimatta päättäisivät toimia kuin vainaja olisi ollut kirkon jäsen. Ei olisi oikein, että kun vainaja on puolustuskyvyttömässä tilassa, pappi tulisi suitsutuksineen ja kynttilöineen arkun äärelle lukemaan rukouksia, joita henkilö ei elässään olisi hyväksynyt.

Kun omaiset pyytävät

Silloin tällöin myös ortodoksiselta

papilta saatetaan pyytää, pappi tulisi saattamaan kirkosta eronnutta läheistä viimeiselle matkalle. Tilanne on hankala niin papille kuin omaisillekin. Heille hautaustoimitus olisi kaikesta huolimatta tärkeä, ja kirkon pidättyväinen suhtautuminen ei-jäsenen kirkolliseen hautaukseen saattaa aiheuttaa hämmennystä ja mielipahaa.

Papin tuskallinen tehtävä on vastata, että jokainen on kirkon jäsen vapaaehtoisesti. Jos henkilö olisi halunnut kirkollisen hautauksen, hän varmasti olisi pysynyt kirkon jäsenenä tai liittynyt ennen kuolemaansa takaisin kirkon yhteyteen. On vaikeaa yhtyä omaisten vakuuteluun siitä, ettei vainajalla ollut elässään mitään kirkonmenoja vastaan. Jos ei kerran ollut, miksi sitten piti erota kirkosta?

Eroamisen syitä

Kaikki kirkosta eronneet eivät suinkaan ole vakaumuksellisia jumalan kieltäjiä. Kirkosta eroamiselle voi olla monia syitä. Joku haluaa vält-

tää kirkollisverot, joku on eronnut suututtuaan seurakunnan papeille tai luottamusmiehille, jonkun nuoren mielestä taas on trendikästä luopua moisen vanhanaikaisen laitoksen jäsenyydestä.

Kirkkoon kuulumiselle on kuitenkin muitakin kuin taloudellisia syitä. Kuulumalla kirkkoon tukee samalla kaikkea sitä työtä, mitä kirkko yhteiskunnassa tekee. Kirkkoon ei myöskään kuuluta pappien tai luottamusmiesten takia eikä yhteiskunnan muotivirtauksia seuraten vaan Jumalan vuoksi.

Joissakin tilanteissa pappi on pastoraalista harkintaa käyttäen päättänyt toimittamaan muistopalveluksen kirkosta eronneen vainajan arkun äärellä. Jokainen tapaus ratkaistaan aina erikseen. Hautaustoimituksen suorittaminen ei kuitenkaan ole ortodoksiselle papille tahdonvallan alainen asia vaan liittyy syvästi kirkon oppiin: kirkolliset toimitukset kohdistuvat kirkon jäseniin.

isä **Heikki Honkamäki**

Hautaustoimilain 1 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan hautaustoimesta ortodoksinen kirkkokunnan ylläpitämällä hautausmaalla on lisäksi voimassa, mitä ortodoksisesta kirkkokunnasta annetussa laissa säädetään sekä sen nojalla säädetään tai määrätään.

● Evankelisluterilaisen kirkon seurakuntien hautausmaat toimivat yleisinä hautausmaina, joilta myös kirkkoon kuulumaton vainaja on oikeutettu saamaan hautasijan. Evankelisluterilaisen kirkon seurakunta tai seurakuntayhtymä on velvollinen vaadittaessa osoittamaan hautasijan vainajalle, jonka kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta on kuolinhetkellä seurakunnan tai seurakuntayhtymän alueella. Pyydettyessä hautasijan voi saada erityiseltä tunnustuksettomalta hautausmaalta. Velvollisuus yleisten hautausmaiden ylläpitoon ja tunnustuksettoman hautausmaa-alueen osoittamiseen koskee ainoastaan evankelisluterilaisen kirkon seurakuntia, ei siis ortodoksinen kirkkokunnan seurakuntia.

Ortodoksinen kirkon seurakunta voi ylläpitää hautausmaata, mutta seu-

rakunnalla ei ole tällaista velvollisuutta. Oman "ortodoksinen lainsäädännön" ollessa vielä puutteellinen ortodoksinen seurakuntien hautausmailla hautaoikeudesta on voimassa, mitä hautausmaan ylläpitäjän ja hautaoikeuden haltijan kesken on sovittu tai sovitaan.

Lääninhallitus voi antaa luvan rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle, muulle rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle hautausmaan ylläpitämiseen. Lääninhallitus voi myöntää luvan perustaa yksityinen hautausmaahan nimetylle vainajalle.

● Hautaustoimilain mukaan vainajan tuhka on vuoden kuluessa tuhkaamisesta haudattava tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan. Tuhkan sirottelu on mahdollista.

Piispainkokouksen mukaan ortodoksinen vainajan tuhkaaminen on mahdollista. Tuhka on haudattava uurnassa sille erityisesti osoitettuun paikkaan tai maahan. Sen sijaan vainajan tuhkan sirottelu maahan on kielletty.

● Seurakuntien on pidettävä erityistä hautarekisteriä. Hautausmaan

ylläpitäjän (seurakunnan) tulee hoitaa hautausmaata sen arvoa vastaavalla ja vainajien muistoa kunnioittavalla tavalla. Yksityisen haudan hoidosta vastaa hautaoikeuden haltija.

● Hautaustoimilain mukaan evankelisluterilaisten seurakuntien tai seurakuntayhtymien hautaustoimesta perimien maksujen perusteiden tulee olla samat kaikille, joilla on oikeus tulla haudatuksi seurakunnan tai seurakuntayhtymän hautausmaalle. Jos vainaja on rintamaveteraani tai hänen puolisonsa, maksusta voidaan luopua kokonaan tai osittain.

Edellä mainittu säännös hautaustoimesta perittävistä maksuista ei koske ortodoksinen seurakuntien ylläpitämiä hautausmaita. Maksujen osalta on noudatettava seurakunnan ja haltijan keskinäistä sopimusta. Seurakuntien puolesta asiasta päättäne seurakunnanvaltuusto.

● Vainajan omaisten välinen erimielisyys hautauspaan, -paikkaa tai toimitusta koskevassa asiassa käsitellään vainajan kotipaikan käräjäoikeudessa.



Tampereen seurakunta vuonna 2003

S seuraavassa kirkkoherra Risto Lintu selvittää Tampereen seurakunnan tapahtumia ja tuloksia kuluneelta vuodelta.

Metropoliitta Ambrosius vieraili eri yhteyksissä seurakunnassa kolme kertaa, arkkipiispa Leo kerran. Nikean metropoliitta Johannes vieraili kerran Tampereella Valamon Ystävien tilaisuudessa sekä toimitti liturgian Porissa. Seurakunnan oman papiston suhteen ei ole tapahtunut muutoksia.

Jumalanpalveluksia on toimitettu runsaasti, ja niihin osallistuneita on ollut ilahduttavan paljon. Arki-

päivinä toimitetuissa palveluksissa osallistujia on kuitenkin ollut vähän. Vigilioita tms. toimitettiin yhteensä 100 ja niihin osallistui keskimäärin 47 henkilöä. Liturgioita toimitettiin 138, joissa kävi keskimäärin 62 henkilöä, ja ehtoolliseen osallistujia oli keskimäärin 40 henkilöä. Vigilioissa ja liturgioissa kävijöitä oli vuoden aikana yhteensä 13159.

Seurakunnassa toimii neljä tiisteuseuraa: Tampereella, Porissa, Jämsässä ja Nokialla. Yhteisjäsenmäärä on 97.

Tunnustukselliseen uskonnonopetukseen on osallistunut 255 oppilasta, joista 145 seurakuntalaista ja 76 seurakuntaan kuulumatonta ulkomaalaista. Tunnustuksellista opetusta vaille jäi 110 oppivelvollisuusikäisistä. Kouluikään tulevia lapsia on 35. Aikuisopetusta on tapahtunut mm. päiväpiirissä, joka on koontunut joka toinen keskiviikko.

Seurakunta on julkaissut *Analogi*-lehteä yhdessä Turun ja Hämeenlinnan seurakuntien kanssa. Päätömmittajana toimi klassisten kielten ja eksegetiikan lehtori Kari M. Rantila.

Ekumeeninen toiminta on ollut vilkasta. Perinteisen kirkkovaelluksen lisäksi on osallistuttu muihinkin ekumeenisiin tapaamisiin.

Seurakunnan hallintoon liittyviä kokouksia on pidetty säännömukaisesti: valtuusto kokoontui 4, neuvosto 8, kiinteistölautakunta 7, PTS-

toimikunta 6, diakoniatoimikunta 5 kertaa ja nuorisotyötoimikunta kerran. Porin kirkon rakennustoimikunta kokoontui kolme kertaa.

Verotulokertymä on säilynyt hyvänä ollen 549.306,50 euroa.

Nikolaintalon molemmat asunnot sekä liikehuoneistot ovat olleet vuokrattuna. Vuokratulo on ollut kohtuullinen.

Seurakunnan jäsenmäärä on kasvanut 2565 henkeen, joista pois-aoivia 124 henkilöä. Seurakunnan väestöstä alle 20-vuotiaita on 23 %, 21–64 -vuotiaita 56 % ja 65 vuotta täyttäneitä n. 21 %. Mikäli seurakunnallista toimintaa onnistutaan kohdentamaan maahanmuuttajiin, on odotettavissa, että seurakunnan väkiluku myös tulevaisuudessa kehittyy myönteisesti. Pirkanmaalla on Venäjän kansalaisia yhteensä n. 1500 henkilöä, joista Tampereen kaupungissa 1111 ja noin sata ukrainalaista sekä Porissa yli 600 venäjän kieltä puhuvaa.

Seurakunnan talous on kehittynyt myönteisesti. Tuloslaskelman tilikauden tulos osoittaa 88.039 euroa ylijäämää. Seurakunnan luotot ovat yhteensä 1.506.739 euroa, eli ne ovat hieman pienentyneet.

Kiitokset toiminnassa mukana olleille, luottamushenkilöille, laulajille. Kiitokset esirukouksista.

Korkein kiitos kaiken hyvän huoltajalle ja antajalle! ☐

Nikolainsalin käyttösäännöt uudistettiin

Tampereen seurakunnan neuvosto hyväksyi maaliskuisessa kokouksessaan Nikolainsalin uudet käyttösäännöt. Keskeinen uudistus on salin käyttöaika. Salia vuokrataan käyttöön päivittäin klo 8-22 väliseksi ajaksi. Valmistelu- ja purkutyöt sisältyvät käyttöaikaan. Lisäksi käyttösäännöissä painotetaan, että seurakunnan oma toiminta menee aina kaupallisen tai muun toiminnan edelle.

Käyttösäännöissä muistutetaan myös, että salissa pidettävien tilaisuuksien luonteen, ohjelman ja tarjoilun tulee olla sopuoinnassa rakennuksen hengellisen käyttötarkoi-



tuksen kanssa. Epäselvässä tapauksessa päätöksen vuokralle antamisesta tekee seurakunnan pappi.

Myös hinnastoa on yhdenmukaistettu. Seurakuntalaiset saavat edelleen 50 prosentin alennuksen omiin

perhejuhliinsa. Alennuksen tarkoituksena on toimia "jäsenetuna." Siksi alennusta ei sovelleta kaupallisiin tai yhdistysten tilaisuuksiin, vaikka seurakuntalainen toimituskin varaajana tai yhdyshenkilönä.



PYHÄKÖT:

Suvantokatu 10 A
33100 Tampere

Toimittajista käytetyt lyhenteet:

ID Ion Durac **HH** Heikki Honkamäki
LH Leena Honkamäki **JK** Jorma Kudjoi
RL Risto Lintu **RM** Risto Matsi
JM Jouni Mäkelä **JO** Jaakko Olkinuora
EP Elina Pyöli **KS** Kai Sahlberg

JUMALANPALVELUKSET

Tampereen kirkko, Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen muistolle,
Tuomiokirkonkatu 27, puh. (03) 3141 2724, isännöitsijä: Klaus af Ursin, puh. 0400 562 520,
vahtimestari Mika Kangasaho, puh. 050 557 0056

Kolhon kirkko Vilppulassa, pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen muistolle,
Kappelintie, 35990 Kolho, Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, puh. (03) 531 5347

Porin kirkko, apostoli Johannes Teologin muistolle, Maantiekatu 46, 28800 Pori, puh. (02) 641 1741,
isännöitsijä Jorma Kudjoi, puh. (02) 648 2212 ja 040 571 9137

Valkeakosken rukoushuone, pyhän Nikolaoksen muistolle,
Kalmistonkatu, 37600 Valkeakoski, isännöitsijä Yrjö Kerisalo, puh. 0400 924 124

Kanttoritietoa ei ole saatu vahvistettua kaikkiin palveluksiin lehden mennessä painoon.

TAMPEREEN KIRKKÖ

Toukokuu

Helluntai, Pyhän Kolminaisuuden päivä

La 29.5. klo 18 vigilia RL HH RM
Su 30.5. klo 10 liturgia ja helluntain polvirukoukset RL RM

2. helluntaipäivä, Pyhän Hengen päivä

Ma 31.5. klo 9 liturgia RL RM

Kesäkuu

Ke 2.6. klo 9 liturgia HH LH, lastenleiri

La 5.6. klo 18 vigilia ID RM
Su 6.6. klo 10 liturgia ID RM

La 12.6. klo 18 vigilia RL JM
Su 13.6. klo 10 liturgia RL

La 19.6. klo 18 vigilia RL JM
Su 20.6. klo 10 liturgia RL

Johannes Kastajan syntymän juhla

Ke 23.6. klo 18 vigilia RL JM
To 24.6. klo 10 liturgia RL JM

La 26.6. ei vigiliaa
Su 27.6. klo 10 liturgia RL EP

Heinäkuu

La 3.7. klo 18 vigilia RL RM
Su 4.7. klo 10 liturgia HH RM

La 10.7. klo 18 vigilia RL RM
Su 11.7. klo 10 liturgia RL RM

La 17.7. klo 18 vigilia HH RM
Su 18.7. klo 10 liturgia kristinoppileirin päätös HH RM,

La 24.7. klo 18 vigilia HH
Su 25.7. klo 10 liturgia HH

La 31.7. klo 18 vigilia HH EP

Elokuu

Su 1.8. klo 10 liturgia HH EP

Kristuksen kirkastumisen juhla

To 5.8. klo 18 vigilia HH JM
Pe 6.8. klo 9 liturgia HH JM

La 7.8. klo 18 vigilia HH
Su 8.8. klo 10 liturgia HH

Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen juhla

La 14.8. klo 18 vigilia HH RM
Su 15.8. klo 10 liturgia HH RM

La 21.8. klo 18 vigilia RL RM
Su 22.8. klo 10 liturgia RL RM
klo 13 lähtö Viikinsaareen, vedenpyhitys ja ristisaatto

La 28.8. klo 18 vigilia RL RM
Su 29.8. klo 10 liturgia RL RM

Syyskuu

Kirkkovuoden alku
Ke 1.9. klo 17.30 ehtoopalvelus HH RM

KOLHON KIRKKO

Elokuu
Su 22.8. klo 10 liturgia HH

PORIN KIRKKO

Toukokuu

La 29.5. litaniat haudoilla ID JK JM
klo 15 Metsähautausmaa, 16 Käppärä
klo 17.30 yleinen panihida kirkossa
Su 30.5. klo 18 ehtoopalvelus kirkossa
klo 10 liturgia ja helluntain polvirukoukset ID JK JM

Kesäkuu

Su 27.6. klo 10 liturgia ID JK JM

Heinäkuu

La 24.7. klo 18 vigilia ID JK
Su 25.7. klo 10 liturgia ID JK

Elokuu

La 28.8. klo 18 vigilia ID JK
Su 29.8. klo 10 liturgia ID JK

VALKEAKOSKEN RUKOUSHUONE

Kesäkuu

Su 13.6. klo 10 liturgia ID JM

Heinäkuu

Su 11.7. klo 10 liturgia KS JO

Elokuu

Su 8.8. klo 10 liturgia ID JM

Papiston vuosilomat

Risto Lintu 1.-9.6 ja 13.7-19.8.

Heikki Honkamäki 5.6-2.7.

Risto Matsi 11.-29.6 ja 24.7-9.8.

Papisto leireillä:

Isä Heikki lastenleirillä 31.5-3.6.,
kristinoppileirillä 10.-18.7 ja
jatkokriparilla 27.-29.8.

Kirkkoherranvirasto on avoinna: ti-pe klo 9-13, puh. (03) 3141 2700, fax (03) 3141 2740

Kirkkoherra Risto Lintu, risto.lintu@ort.fi, puh. (03) 3141 2721, 050 557 0050

Päivystys kansliassa ke ja to klo 10-13

II pappi Heikki Honkamäki, heikki.honkamaki@ort.fi, puh. (03) 3141 2723, 050 557 0057

Päivystys kansliassa ti ja pe klo 10-13

Kanttori Risto Matsi, p. (03) 3141 2722, 050 557 0051,

Talous- ja hallintosihteeri Marita Jouhki-Inkinen, marita.inkinen@ort.fi, puh. (03) 3141 2731, 050 557 0055

Kanslisti Arja Pikkuharju, arja.pikkuharju@ort.fi, puh. (03) 3141 2700, 050 557 0053,

Diakonia-asioissa voi ottaa yhteyttä diakoniatuomikunnan puheenjohtajaan **Kaija Linnavaan**, puh. (03) 265 4137 ja 040 737 0347, tai diakoni **Harri Kahilaan**, puh. 040 778 0594, Porissa myös diakoni **Jorma Kudjoihin**, puh. 040 571 9137.

Toimintaa , tapahtumia, uutisia

Uudet kirkolliskokousedustajat valittu



Tampereen kirkolliskokousedustajat isä Heikki Honkamäki ja Marja Rauhala.

KEVÄÄLLÄ VALITTIIN papiston ja maallikoiden edustajat 19. varsinaiseen kirkolliskokoukseen.

Kirkolliskokous on Suomen

ortodoksisen kirkkokunnan ylin hallintoelin. Siihen kuuluu 36 jäsentä, joista 4 piispaa itseoikeutettuina, 14 papiston ja kanttorien edustajaa sekä

18 maallikoiden valitsemaa edustajaa.

Edustajainvaalit toimitetaan papiston osalta hiippakunnittain ja maallikoiden osalta vaalipiireittäin. Kaksi edustajaa tuli valituksi Tampereen seurakunnasta. Papistoa edustaa isä **Heikki Honkamäki** ja maallikoita valtuuston varapuheenjohtaja **Marja Rauhala** Vammalasta. Molemmat olivat edustajina kirkolliskokouksessa jo kaudella 2001-2004.

Marja Rauhala on lisäksi ollut jäsenenä kirkolliskokouksen asettamassa ojenuslautakunnassa ja isä Heikki samassa toimielimessä varajäsenenä.

Kirkolliskokouksen toimikausi on kolme vuotta. Sen aikana kokoonnutaan kerran varsinaiseen ja tarvittaessa ylimääräisiin kirkolliskokouksiin. Ylimääräiset kokoukset kutsutaan koolle yleensä piispanvaalia varten.

Tuleva 19. varsinainen kirkolliskokous kokoontuu Valamon luostarissa lokakuun 25. päivänä. Kokous kestää yleensä 4-6 päivää. Kokous käsittelee mm. kirkkokuntaa koskevaa lakiuudistusta ja ennakkotietojen mukaan toimittaa myös apulaispiispan vaalin. ➡

TAMPEREEN SEURAKUNNALLISIA TILASTOTIETOJA 1.4.–30.4.2004

KASTETUT

Akseli Juhani Kallio
Topi Anton Jalonen
Vilma Anniina Jalonen
Reetta Matilda Viholainen
Alexandra Maria Anastasia Mujunen
Paul Sebastian von Bagh
Erin Jonna Maria Uotinen
Catharina Alexandra Kalliomaa
Niklas Kristian Pakkanen

Poikia 4, tyttöjä 5, yhteensä 9

AVIOLIITTOON KUULUTETTU

Miikka Alekski Koskela Tampereen ev.lut. seurakunnasta ja Sonja Selina Henell tästä seurakunnasta

AVIOLIITTOON VIHITTY

Tommi Petteri ja Tanja Karoline Väre
Ari Tuomas ja Suvi Johanna Seppä
Tomi Petteri Karttunen ja Satu-Maarit Stranius

TUONILMAISIIN SIIRTYNEET

Aulis Ilmari Knopp 78 v
Nasti Autio 95 v
Eino Klimoff 79 v

Niina Virtaniemi 78 v
Siiri Väisänen 93 v
Agnia Lupsakko 71 v

Miehiä 2, naisia 4, yhteensä 6

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET

Mikko Ermo Matias Alanne
Darja Alexeeva
Marina Anttila
Hans Alexej von Bagh
Hans Patrik Alexander von Bagh
Oona Annie Alexandra von Bagh
Satu Johanna von Bagh
Kirill-Oskari Bljumfeld
Larissa Bljumfeld
Tamara Bljumfeld
Venera Dudaeva
Viktoria Grichtchenkova
Alla Haimi
Maria Eeva Haimi
Viktor Haimi
Jari Erik Hermunen
Binjamin Hurmiz
Koljo Ivanov
Trajce Ivanov
Anastasija Ivanova
Julijana Ivanova
Timo Jaakko Johannes Jaamanen
Markku Paavo Jaatinen
Oiva Johannes Jokela

Venla Serafiina Jokela
Susanna Hilla-Marjatta Juvakka
Nina Kainalainen
Anu Katriina Kartovaara
Anna Maria Kokkonen
Jussi Matias Koverola
Antti Matias Kuismala
Veli Oskari Lilja
Heikki Juhani Lintu
Markku Veli-Pekka Ojala
Andrei Panajoti
Elias Nikolai Panajoti
Arvo Pieviläinen
Iiris Pauliina Rissanen
Paulina Elina Saatsi
Tuija Helinä Saatsi
Tatjana Severova
German Sternbach
Sari Annukka Sumiloff
Joni Juhani Toroskainen
Neea Roosa Toroskainen
Roni Artturi Toroskainen
Sari Hannele Toroskainen
Sirke Oivikki Valavuo
Jenni Johanna Varelius
Biganov Vitali
Anja Vuorinen
Jani Mikael Vuorinen
Jekaterina Yevstifeeva
Raisa Maria Äijälä

Yhteensä 54

XIX Varsinaisen kirkolliskokouksen edustajat:

Itseoikeutetut: arkkipiispa Leo, metropoliitta Ambrosius, metropoliitta Panteleimon.

Papiston ja kanttorien valitsemat edustajat:

KARJALAN HIIPPAKUNTA: Rauno Pietarinen, arkkipiispa Sergei, Timo Mäkirinta, Mikko Kärki, Markku Toivanen, Anita Lintu.

HELSINGIN HIIPPAKUNTA: Jarmo Lehto, Markku Salminen, Juha Lampinen, Heikki Honkamäki, Leo Huurinainen, Heikki Huttunen.

OULUN HIIPPAKUNTA: Pentti Hakkarainen, Jenni Hakkarainen.

Maallikoiden valitsemat edustajat:

KARJALAN HIIPPAKUNTA: Leo Houtsonen, Marja-Liisa Jenu, Aimo Saloranta, Yrjö Piironen, Paavo Harakka, Heikki Piironen.

HELSINGIN HIIPPAKUNTA: Anja Lindström, Timo Lepistö, Vera von Fersén, Herman Merras, Shimelles Tenaw, Timo Tepponen, Teresa Leskinen, Ahti Mäkinen, Marja Rauhala, Seppo Salpakari.
OULUN HIIPPAKUNTA: Martti Hiltunen, Matti Hokkinen.

KIITOKSET

saamastani Pyhän Karitsan Ritarikunnan ritarimerkistä KP arkkipiispa Leolle sekä seurakunnalleni. Annettakoon minulle voimia toimia edelleenkin seurakuntani parhaaksi.

Marja Rauhala



ONL:N VUOSIJUHLAT TAMPEREELLA 15 vuoden jälkeen

Vuosijuhlat pidettiin 23.-25.4.2004 tällä kertaa Tampereella, jossa ne pidettiin viimeksi vuonna 1989. Ortodoksisten nuorten liiton vuosittaiseen juhlatapahtumaan oli saapunut yli neljäsataa nuorta ympäri Suomen. Hämeenlinnasta oli 18, Tampereelta 16 ja Turusta 15 osanottajaa, lisäksi satunnaisia kävijöitä viikonlopun aikana.

Tampereen kauppaoppilaitos toimi ihanteellisen kotoisana juhlapaikkana,

jonne kaikki mahtuivat hyvin. Pohjakerroksen suuri aula, jossa toimitettiin mm. monia rukoushetkiä, muistutti ikään kuin suurta olohuonetta, jonka ympärille kaikki kokoontuivat kolmesa kerroksessa.

Lauantaina käytiin koko seurueen kanssa ehtoopalveluksessa ja sunnuntaina liturgiassa, joka poikkeuksellisesti toimitettiin jo klo 9, Tampereen kirkossa, joka oli ääriään myöten täynnä väkeä.

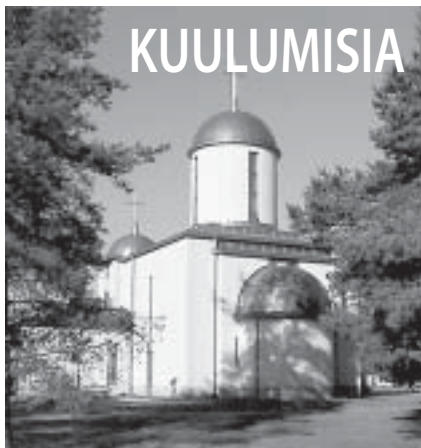
Vuosijuhlien pääjuhlassa kruunattiin vuoden 2003 ohjaajaksi **Antti Suvanto**, ja vuoden 2003 kerhoksi valittiin Kouvolan Pyhän ristin lastenkerho, jonka palkinnon nouti **Petja Lasarenko**. Hopeisella ansiomerkillä palkittiin poissaolevina **Andrei Verikov**, **Altti Moisala** ja **Jussi Koukkunen**. Juhlissa mukana olleet **Anna-Kaisa Miinalainen** ja **Jaakko Jaamanen** saivat niinkään hopeisen ansionmerkin. Pääjuhlassa esiintyi nuoria Venäjän Karjalasta (Kotkatjärveltä) ja Helsingin seurakunnan nuorisokuoro. Pastori **Heikki Honkamäki** piti tervehdyspuheen Tampereen seurakunnan puolesta, ja pastori **Jyrki Penttonen** toivotti kaikki tervetulleeksi ensi vuonna Helsinkiin.

Vuosijuhlien ohjelmassa on aina jotakin jokaiselle, mutta erityisesti se on suunnattu teini-ikäisille. Tampereen ohjelmassa oli discoa, karaokea, askartelua, kirkkolaulua, keskustelua, yökahvila, talk show jne. Ja "Nääsவில்lessä" kun oltiin, niin toki käytiin myös Särkäniemen Delfinaariossa.

Erityisen tärkeää on saada liikkeelle niitä nuoria, jotka ovat "yksin" omalla paikkakunnallaan, jotta he näkisivät kuinka hyvä on olla ortodoksinen nuori.

ONL:n vuosijuhlat pidetään ensi vuonna Helsingissä. Toivottavasti saadaan bussi täyteen nuoria tapamaan ja tutustumaan uusiin kasvohinkin. Vanhempien tulisi nyt jo ruveta innostamaan nuorisoa lähtemään liikkeelle.

Vuosijuhlilla viihtyy aina!
Leena Honkamäki



KUULUMISIA

PORISTA

Porin valittiin apulaisisännöitsijöitä

Seurakunnanneuvosto on valinnut Porin kirkon isännöitsijä **Jorma Kudjoin** avuksi apulaisisännöitsijöiksi **Harri Stefaniuksen**, **Pekka Salosen**, **Elli Honkalan** ja **Antero Luonilan**. Tämä viiden hengen isännöitsijäryhmä pitää säännöllisesti kuukausittain työkokouksia, joissa pyritään yhdessä kehittämään Porin kirkon toimintaa. Lisäksi on pidetty

yhteisiä koulutustilaisuuksia eri aiheista. Apulaisisännöitsijät ovat yleisten tehtävien lisäksi sopineet omat vastualueensa. Harri Stefanius vastaa mm. myynti- ja keittiötoiminnasta, siivouksen järjestelyistä sekä kirkon koristelusta ja kirkkotekstiileistä. Elli Honkala hoitaa mm. kirkon esittelyjä ja siihen liittyviä kahvituksia sekä sisäistä tiedotusta. Pekka Salonen ja Antero Luonila avustavat Jorma Kudjoita mm. kirkonkellojen soittamisessa ja perehdyvät turvallisuus- ja kiinteistöhuol-

TAMPEREEN TIISTASEURA

Johtokunta:

Pj. Maria Katajisto, puh. 346 3008 tai 050 3389116

Vpj. Eino Surakka, puh. (03) 255 1340

Siht.-rah.hoit. Aira Antti-Poika, puh. (03) 346 2730

Isä Mikael Punnala, puh. 050 524 2641

Isä Harri Kahila, puh. 040 778 0594

Kokoonnumme syyskaudella 21.9.04 alkaen Nikolainsalin kerhohuoneessa klo 18.00 joka toinen tiistai kahvikupposen ääressä seuraavasti:

21.9. isä Risto: Ristinpäivä.

5.10. isi Hariton: Vainosiko keisari Nero kristittyjä?

19.10. kanttori Risto Matsi: Ortodoksisen kirkkomusiikin historia.

2.11. - aihe avoin

16.11. isä Heikki: Kirkkovuoden aikana juhlittavat Mariat.

30.11. isä Mikael: Keskustelua eri aiheista.

14.12. pikkujoulujuhla.

Tervetuloa tiistaiseuran toimintaan ja kuuntelemaan papistomme alustuksia sekä syventämään tietämystä ortodoksisesta elämäntavasta ja uskosta.

Tervetuloa myös vieraskieliset ystävämme. Ryhmissämme osa selviää myös mm. venäjän kielellä, ellei suomen kieli vielä tunnu luontevalta, rohkeasti mukaan.

Tiedusteluja voi esittää alla oleville. Me vastaamme mielellämme. Hyvää kesää Teille kaikille -syksyllä tavataan!



Kuva: Elli Honkala

Myyjäisissä kävi kova vilske.

toasioihin. Koko isännöintiryhmä vastaa - kukin vuorollaan - yhden kuukauden kirkon siivouksesta.

Koulu siivoaa

Porin ammattiopiston opiskelijat perussiivoavat kirkon kaikki tilat kaksi kertaa vuodessa. Jälki on ollut puhdasta ja edullista.

Hygieniapassi

Terveysviranomaiset edellyttävät nykyään keittiötoiminnasta vastaavilta henkilöiltä hygieniapassin suorittamista. Tällä hetkellä hygieniapassi on ainoastaan tiistaiseuramme pääemännällä **Anita Luonilalla**. Harri Stefanius, Elli Honkala ja **Marianne Ketola** suorittavat sen vielä tämän kevään aikana.

Omavalvonta uusittu

Suomessa vaaditaan kaikilta julkisilta keittiö- ja ravintolatilapaikoilta omavalvontaa. Porissa se on ollut toiminnassa jo entisen emännän **Eila Bordin** aikana. Uusien määräysten vuoksi se on nyt saatettu ajan tasal-



Valokuva: Irene Huikkonen



PIRPANAT JA PORUKAT -PIIRI

Kuvassa Pirpanat ja porukat -piirin taidenäyttelyn pystytyksessä olleita ahkeria apulaisia. Kiitos kaikille suuren suosion saavuttaneen piirustusenäyttelyn osallistujille!

le. Vähitellen kaikki keittiömme käyttäjät saavat opastusta mm. kertakäyttöisistä päämyssyistä, käsien desinfioinnista, siivouksesta yms. Onhan meidän kaikkien etumme, ettei tapahdu ruuasta tai sen käsittelystä johtuvia ruokamyrkytyksiä.

Butku on syntynyt jälleen

Porin kirkon myyntitila on nyt nimeltään BUTKU, joka karjalan kielellä merkitsee pientä kioskia. Butkulla oli hyvä maine jo Itsenäisyyskadulla, ja tätä jatketaan. Valikoimaa on lisätty ja myyntiin on otettu Öljypuun tuotteita, kreikkalaista oliiviöljyä, marinoituja valkosipuleita, hunajapähkinöitä ym. Lisäksi löytyy hyvä valikoima ikoneita ja runsaasti uutta kirjallisuutta. Tuotevalikoimaa lisätään syksyllä, kun Harri Stefanius palaa työmatkalta.

Uskomaton määrä kävijöitä

Porin kirkossa kävi viime vuonna n. 12 000 ihmistä erilaisilla asioilla. Tilaisuuksia oli lähes kolmesataa.



Kuva: Elli Honkala

Yli tuhat piirakkaa talkoilla Porissa!

Kesäkautena kävi kolmetuhatta henkeä, ja kesäkahvila oli auki kuten tänäkin vuonna. Kahvion tuotto käytettiin erilaisiin Porin kirkon hankintoihin.

Kirkko avoinna kesäkautena

Porin kirkossa on opastus 15.6.-31.8.2004 maanantaista perjantaihin kello 10-16. Tervetuloa!
Isännöitsijä Jorma Kudjoi

Valamon ystävät ry. Tampereen osasto

Pyhiinvaellus Konevitsan luostariin 30.7.-2.8. Tiedustelut peruutuspaikoista: Lomalinja / Raili Hakkarainen, puh. (03) 3140 3317.

Pyhiinvaellus Uuden-Valamon luostariin 9.-10.10. Hinta/henkilö vaihtelee osallistujamäärästä ja majoituksesta riippuen 69-83 + . Hintaan sisältyvät kuljetukset Tampere - Valamo - Tampere, kaksi ateriaa ja valamolainen teepöytä. Paluumatkalla vierailemme Lintulan luostarissa. Vaeltajilla on mahdollisuus osallistua kansanopiston järjestämään maailman suurten opettajien elämää ja julistusta käsittelevään seminaariin. Lisähinta on 16 + /luento. Ks. kansanopiston ohjelma. Ilmoittautumiset Anulle, puh. 050 502 7547.

Myös jäsenyydelläsi voit tukea Uuden-Valamon luostaria. Vuosimaksu 11 + . Yhdistyksen jäsenasioissa ota yhteys Olli Jaloseen, puh. (03) 261 1647 tai puheenjohtaja Esko Nikanderiin, puh. 0400 625 144, sähköposti: esko.nikander@uta.fi Syksyn yleisöillat ovat 1.9., 5.10., 2.11. ja 7.12.

Tervetuloa mukaan!

PORIN TIISTAI- SEURA ry.

Pj. diakoni Jorma Kudjoi, puh. 040 571 9137
Siht. Elli Honkala, puh. 044 538 0891

Syyskausi alkaa 14.9. klo 18 Porin kirkon Teologialissa. Seuraavat kerrat: 21.9., 5.10., 19.10., 2.11. ja 16.11.

Matka Uuteen-Valamoon 29.-31.10. Lähtö perjantaina 29.10. klo 9 Porin kirkolta, ja paluu sunnuntaina n. klo 21. Käymme myös Lintulan luostarisissa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Elli Honkalalle tai Jorma Kudjoille.

Perheleiri Merikarvialla 3.-5.9. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Irmeli Linjalalle, puh. 040 567 5652 tai (02) 646 1758.

TULE TALKOISIIN KONEVITSAAN

Konevitsa ry. koordinoi talkoomatkan **Konevitsan luostariin 11.-18.7.** Matkan hinta on 140 euroa, sis. viisumin. Lähtö on Helsingistä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: Leena Yrjölä, sähköposti: yrjolal@jippii.fi tai puh. (09) 455 4254, 040 830 7180.



Kaikenlaisia rakentajia sitä onkin

Kesäaikana matkustamme eri paikoissa, ja ohjelmaamme toivottavasti kuuluu tutustuminen paikallisten kirkkojen toimintaan sekä Suomessa ja ehkä ulkomaillakin. Meidän ortodoksien ainakin Suomessa on hyvä muistaa, että kirkollinen toiminta vaatii siihen sitoutuneilta työntekijöitä ja vapaaeh-

toisilta varsin suurta oman ajan uuraamista koko yhteisön hyväksi. Ai-neelliset resurssit ovat hyvin rajalliset, ja siksi tarvitsemme kaikenlaisia rakentajia sekä kiinteistöjen hoidossa että myös sielujen hoidossa. Otsakkeen sanonta voidaan ymmärtää monella tavalla, mutta en korosta tätä negatiivisena asiana vaan seurakunnan ja kirkon elämässä myönteisenä, sillä on suuri rikkaus saada tueksi monen osa-alueen osaamista.

Lehdessämme on kirjoitus Rooman matkasta, ja kiitän seurakuntaa sen suotua minulle mahdollisuuden osallistua kyseiselle pyhiinvaellukselle. Pääsin matkan aikana vierailemaan myös paikalla, johon apostoli Pietari vuonna 64 jKr. haudattiin. Nykyinen v. 1626 vihitty Pietarin kirkko on osoitus ihmisten rakkaudesta ja uskosta Jumalan ihmeellisiä tekoja kohtaan. Valtava Pietarin kirkko saattaa tuntua oudolta yksinkertaista ja lukutaidotonta kalastajaa varten rakennetulta suurelta henkilöpalvontaan johtavalta ajatukselta. Mutta niin kai tarkoitus ei

ole koskaan ollut. Pyhät apostolit Pietari ja Paavali Raamatun Jeesuksen elämään liittyneinä ihmisinä olivat pieniä suuren opettajansa rinnalla. Pyhä Pietari kolmesti kielsi Kristuksen sanoen: *“En tunne koko miestä!”* Kristuksen ylösnousemuksen jälkeen Jeesus kysyi häneltä kolme kertaa: *“Simon Johanneksen poika, olenko minä sinulle rakas?”* Kirkkojen suuruus tai pienuus eivät ole mahtipontisuutta vaan ihmisen halu tehdä Jumalalle kelpaavia töitä. Oma pienuus on tarpeen aika ajoin tunnustaa, samoin Jumalan kaitseva huolenpito meistä pienistä ihmisistä. Edes suuren Rooman Pietarin kirkon sisällä!

Toivottavasti kesä antaa meille suotuisia ilmoja ja rauhallisia aikoja.

Muista, Herra, lahjantuoja ja kaunistajia pyhissä seurakunnissasi. Varjele kirkkosi täyteys, pyhitä ne, jotka rakastavat Sinun huoneesi kauneutta. Palkitse jumalallisessa voimassasi heidän kunnioituksensa kunnialla, äläkä hylkää meitä, jotka sinuun turvaamme. □

Pyhiinvaellus Roomassa

KP **metropoliitta Ambrosius** järjesti opintomatkan hiippakunnan papistolle 22.-29.4.2004 Roomaan. Länsi-Suomen alueen seurakuntien edustajina olivat kirkkoherra **Risto Lintu** ja puolisonsa **Margit Lintu** sekä kirkkoherra **Petri Ratilainen**.



Roomankävijät Suomen kulttuuri-instituutin Villa Lanten portailla.

ROOMASSA OLI KESÄ kaikkine puineen, pensaineen ja tuoksuvine kukkineen! Heti tulopäivänä tutustuimme Colosseumiin ja sen lähialueella oleviin vanhoihin kirkkoihin.

Perjantapäivä alkoi Suomen suur-lähettilään **Alec Aallon** vastaanotolla. Matka jatkui Villa Lanteen, jossa valmistauduttiin Suomen kulttuuri-instituutin 50-vuotisjuhliin. Illansuussa vierailim-

me kaupungin keskustassa sijaitsevasa birgittalaisluostarissa.

Sunnuntaiaamu alkoi roomalaiskatolisella messulla St. Maria in Trastevere -kirkossa. Palveluksen jälkeen siirryimme Tiberin saarelle, jossa oli Pyhän apostoli Bartolomeoksen kirkon esittely. Kirkossa on 1900-luvun marttyyrien muistokappelit. Saimme myös nähdä marttyyreistä maalatun ikonin,

jota Margit Lintu meille selitti.

Maanantaina oli vuorossa Vatikaanin kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston esittely, sekä seminaari “Katolinen kirkko ja ekumenia”. Seminaarin jälkeen oli vuorossa upea Pyhän Pietarin kirkko.

Tiistaina oli vuorossa Pyhän Priscillan katakombit. Margit Lintu oli kirjoittanut tutkielman meille matkalaisille Rooman kuuluisimmista katakombimaalauksista. Kierroksen päätteeksi toimitettiin katakombien kirkossa ortodoksinen liturgia. Seuraavaksi oli tutustuminen Russicum-yliopistoon. Illan päätteeksi osallistuttiin ehtoopalvelukseen Russicumien kirkossa.

Kaiken kokemamme ja näkemämme jälkeen matkan kohokohtana voidaan pitää **paavi Johannes Paavalin** vastaanottoa keskiviikkona. **Monsignor Bonny** oli järjestänyt meille paikat aivan eturiveille Hänen Pyhyytensä viereen. Kun tilaisuus alkoi, moni meistä herkistyi kyyneliin.

Kaiken kaikkiaan matka oli todella upea. Kiitos KP metropoliitta Ambrosiuksen! Voi vain todeta, millaiset suhteet hänellä on, kun Roomankin portit avautuivat meille arvokkaasti huippupaikkoihin!

Heli Witting



PYHÄKÖT:

Yliopistonkatu 19 B 3
20100 TURKU

Turun kirkko, Pyhän marttyyrikeisarinna Aleksandran muistolle
Yliopistonkatu 19, puh. (02) 277 5443
Isännöitsijä Leena Nordanberg, puh. 233 4023
Rauman rukoushuone, Pyhän Nikolaoksen muistolle, Länsikatu 10
Vahtimestari Christina Heino, puh. (02) 822 5007
Isännöitsijä Miila Liinanotko, puh. (02) 823 5124
Salon rukoushuone, Pyhän Ristin muistolle, Uskelankirkkotie 23, puh. (02) 731 2727
Isännöitsijä Arvo Happo, puh. (02) 731 1442

JUMALANPALVELUKSET

Toimitukset: lit liturgia, vig vigilia

Toimittajat: PR Petri Ratilainen, PT Pasi Torhamo, ID Ion Durac, JM Jouni Mäkelä, DD Daniela Durac, AN Antti Narmala, JK Jorma Kudjoi, ML Marianna Länne, VT Viktor Turhanen, TS Seppo Siili, JP Joonas Pöyli

Turun kirkko

TOUKOKUU

su 23.5. klo 10 liturgia PR PT
ke 26.5. klo 18 iltarukous ID
la 29.5. klo 18 vigilia PR PT
su 30.5. klo 10 liturgia PR PT
ma 31.5. klo 10 liturgia PR PT, **slaaviksi**
klo 12 panihida hautausmaan
kappelissa, jonka jälkeen litanioita
haudoilla

KESÄKUU

la 5.6. klo 18 vigilia PR JM
su 6.6. klo 10 liturgia VT JM
la 12.6. klo 18 vigilia ID PT
su 13.6. klo 10 liturgia VT PT
la 19.6. klo 18 vigilia ID PT
su 20.6. klo 10 liturgia ID JM
to 24.6. klo 10 liturgia ID PT, **slaaviksi**,
Johannes Kastajan syntymä
su 27.6. klo 10 liturgia VT PT
ti 29.6. klo 10 liturgia ID PT,
Apostolit Pietari ja Paavali

HEINÄKUU

la 3.7. klo 18 vigilia PR PT
su 4.7. klo 10 liturgia PR PT, **slaaviksi**
la 10.7. klo 18 vigilia PR JM
su 11.7. klo 10 liturgia PR JM
la 17.7. klo 18 vigilia PR JM
su 18.7. klo 10 liturgia PR JM,
Kristinoppileirin päätös
la 24.7. klo 18 vigilia PR JM
su 25.7. klo 10 liturgia PR JM
la 31.7. klo 18 vigilia ID

ELOKUU

su 1.8. klo 10 liturgia ID JM
to 5.8. klo 18 vigilia PR
pe 6.8. klo 10 liturgia PR,
Herran Kirkastuminen

la 7.8. klo 18 vigilia ID
su 8.8. klo 10 liturgia PR
la 14.8. klo 18 vigilia ID JM
su 15.8. klo 10 liturgia ID JM,
Jumalansynnyttäjän kuolonuneen
nukkuminen
to 19.8. klo 11 liturgia ID PT,
palvelus liittyy sotaveteraanien
tilaisuuteen Turussa
Huom! Palvelus alkaa klo 11
la 21.8. klo 18 vigilia VT PT
su 22.8. klo 10 liturgia VT PT
la 28.8. klo 16 rukoushetki PR PT,
äiti-lapsi -piirille
klo 18 vigilia PR PT
su 29.8. klo 10 liturgia PR PT

SYYSKUU

la 4.9. klo 18 vigilia ID
su 5.9. klo 10 liturgia PR
la 11.9. klo 18 vigilia VT
su 12.9. klo 10 liturgia VT
ma 13.9. klo 18 vigilia ID PT
ti 14.9. klo 10 liturgia PR PT,
Kunniallisen ja eläväksitekevän
Ristin ylentäminen

Rauman rukoushuone, Länsikatu 10

la 22.5. klo 18 vigilia ID JM
su 23.5. klo 10 liturgia ID JM
ti 29.6. klo 10 liturgia PR JM,
Apostolit Pietari ja Paavali
la 24.7. klo 18 vigilia KS AN
su 25.7. klo 10 liturgia KS AN
ti 27.7. klo 16 PR AN,
Akatistos P. Nikolaokselle
to 29.7. klo 16 ehtoopalvelus PR AN
la 21.8. klo 18 vigilia ID
su 22.8. klo 10 liturgia ID

Salon rukoushuone, Uskelankirkkotie 23

ke 19.5. klo 18 vigilia ID PT
to 20.5. klo 10 liturgia ID PT,
Herran taivaaseen astuminen
su 6.6. klo 10 liturgia PR JP
su 4.7. klo 10 liturgia VT JM
la 31.7. klo 18 ehtoopalvelus PR JM
su 1.8. klo 10 liturgia PR
la 11.9. klo 18 vigilia PR PT
su 12.9. klo 10 liturgia PR PT,
Rukoushuoneen vuosijuhla

KP metropoliitta Ambrosius
vierailee Maarianhaminassa su 1.8.
ja on läsnä St. Göranin seurakunta-
salissa klo 10 toimitettavassa
liturgiassa. Palveluksesta ilmoite-
taan Maarianhaminan ortodokseille
heinäkuussa erillisellä kirjeellä.

VUOSILOMAT:

Petri Ratilainen 10.-29.6., 11.-
25.8.2004, sijainen Ion Durac
Pasi Torhamo 10.7.-16.8.2004,
sijainen Jouni Mäkelä
Ion Durac 1.7.-19.7.2004
Jouni Mäkelä 28.5.-1.6., 17.8.-
15.9.2004

Kirkkoherranvirasto puh. (02) 277 5440

avoinna ma, ti, to klo 10.00–13.00, ke klo 14.00–18.00, perjantaisin suljettu, fax (02) 277 5441, sähköposti: turku@ort.fi

Seurakuntasihtööri Nina Lasarov

Kirkkoherra Petri Ratilainen puh. (02) 277 5444, 041 430 1285, kotipuh. (02) 244 2105, sähköposti: petri.ratilainen@ort.fi

Kanttori Pasi Torhamo puh. 239 3848, 040 835 8360, sähköposti: pasi.torhamo@ort.fi

Seurakuntalehtori Paula Ratilainen kotipuh. (02) 234 5058, 050 596 0514

Matkapapisto: Pastori Ion Durac kotipuh. (02) 438 4939, 040 516 6741, sähköposti: idurac@surfeu.fi

Kanttori Jouni Mäkelä kotipuh. (02) 250 0137

Toimintaa, tapahtumia, uutisia



TURUN TIISTASEURA

Pj. Ion Durac
puh. (02) 438 4939

Vpj. Helvi Määttä
puh. (02) 238 1666

Siht. Birgitta Viinikka
puh. (02) 235 3267

Tiistaiseuraillat jatkuvat taas syksyllä joka toinen tiistai. Syyskauden alkamisajankohta ilmoitetaan seurakunnan ilmoitustaululla.

Kesäkauden toimintaa voi tiedustella puheenjohtajalta.

12.6. suunnitelmissa on

Pokrovan retki.

(www.pokrova.fi).

Tarkempia tietoja saa puheenjohtajalta.

TERVETULOA !



Oili (Olga) Söderman 80 vuotta

Oili (Olga) Söderman täytti 80 vuotta. Kymmeniä vuosia Oili Söderman on ollut yksi aktiivisimmista Turun seurakunnan jäsenistä. Hän on ollut läsnä melkein jokaisessa kirkon jumalanpalveluksessa. Oili oli monia vuosia seurakunnan kuoron jäsen. Vaikka hän luopui kuorosta, hän osallistuu jumalanpalveluksiin ja tiistaiseuran kokouksiin. Hän oli monta vuotta tiistaiseuran johtokunnan jäsen. Hänen erityisen aktiivisuutensa takia tiistaiseurassa hänet valittiin viime vuonna johtokunnan kunniajäseneksi.

Helmikuun 29. päivänä seurakunnan kuoro, seurakuntalaiset ja ystävät juhlivat häntä hänen kotonaan. Maaliskuun 2. päivänä tiistaiseura piti seurakuntasalissa juhlakokouksen Oilin kunniaksi: isä Ion Durac toimitti rukoushetken ja tiistaiseuralaiset antoivat Oilille lahjan ja kukkia ja lauloivat *Monia vuosia*.

Kiitämme Oilia hänen aktiivisuudestaan tiistaiseuralaisena ja iloitsemme nytkin hänen läsnäolostaan ja neuvonnoistaan.

Toivotamme ahkeralle jäsenellemme monia armorikkaita vuosia!

Isä Ion Durac

Turun tiistaiseura, puheenjohtaja

Kiitos

Lämmin kiitos Turun tiistaiseuralle, kuorolle, papistolle ja kaikille ystäville, kun muistitte minua 80-vuotissyntymäpäivänäni.

Oili Söderman

TURUN SEURAKUNNALLISIA TIETOJA 31.3.–5.5.2004

KASTETUT

Hakoila Lotta Linéa
Kalinainen Saara Veela Sunneva
Koskinen Julius Vilhelm
Koskinen Justus Johannes
Lepoaho Timi Kalevi
Löyttyniemi Katariina Aleksandra
Väyrynen Oona Elinda
3 poikaa, 4 tyttöä, yhteensä 7

SEURAKUNTAAN MUUTTANEET

Ala-Kujala Merja Soile
Berg Carina Anita Maria
Hakkarainen Joni Petter
Heikkilä Anu Tuulia
Heino Kai Erik
Honkanen Marja-Helena
Ivaska Kaisa Karoliina
Karpin Mia
Kauppi Kaisa Emilia

Laaksonen Reeta Susanna
Larjama Aulikki Pauliina
Lindroos Jan Mikael
Maksimainen Inna Alekseevna
Mattsson Lioudmila
Namtvedt Aino Elgentytär
Neuvonen Hannu Mikael
Neuvonen Natalia
Papandreu Emmanuil Kalle
Reponen Ritva Liisa
Räsänen Pirjo Anneli
Savolainen Marianna
Savolainen Marko
Sinivuori Matti Juhani
Sulkakoski Annukka Anna Maija
Timofejeff Maaret Kristiina
Valavaara Juha Esko
Väntti Jarmo Juhani

9 miestä, 18 naista, yhteensä 27

IKUINEN MUISTO

Bemeleit Maria 89 v
Jaakkola Olga 78 v
Jakokorpi Seija Marjatta 61 v
Latva Julia 83 v
Puuronen Johannes 80 v
Rodionoff Anna 89 v
Rotman Paula Annikki 61 v
Rounamaa Aleksei 88 v
Roussinova Iria 65 v
Rytkönen Helmi 84 v
Schukov Vasilij 73 v

3 miestä, 8 naista, yhteensä 11

SEURAKUNNASTA MUUTTANEET

2 miestä, 3 naista, yhteensä 5

VÄKILUVUN MUUTOS + 18

Tervetuloa mukaan piirien toimintaan

Valamon kansanopiston ikoni- maalausryhmät Turussa ja Salossa.

Ohjaajat: Margit Vainio, puh. (02) 487 9426, 050 379 5295 ja Ulla Jaakolanvainio, puh. (02) 231 2484, 040 769 4794.

Kerhot aloittavat toimintansa syyskuun lopulla.

Turun ortodoksisen kirkon kuoro

Johtaja kanttori Pasi Torhamo,
p. 040 835 8360.
Lisätietoja saa kanttorilta.

LOIMAAN SEUDUN TIISTAISEURA

Sihteeri Liisa Nikula, puh. (02) 762 7704
ilmoittaa kokoontumisista

RAISION TIISTAISEURA

Pj. Anneli Haapaniemi, puh. 050 329 6618.

Kesäkuussa kesäretki Vehmaalle yhdessä Turun tiistaiseuran kanssa Helge ja Terttu Uusitorpan kesäasunnolle. Tarkempi ajankohta selviää Tertulta, puhelin (02) 438 2802.

Syyskauden aloitamme 7.9. Anneli ja Yrjö Haapaniemellä, os Frälssintie 7 A 5.

Jatkamme keskustelua metropoliitta Ambrosiuksen kirjan PYHYDEN KAIPAUS pohjalta. Samalla päätetään toiminnan jatkamisesta myös opintopiirinä.

RAUMAN TIISTAISEURA

Pj. Ulla Raula, puh. 044 364 817 tai (02) 823 9735

sähköposti: ullaraula@suomi24.fi
Siht. Maija Nuto, puh. 050 757 2528
Sähköposti: maija.nuto@luukku.com
Tied. Helena Virta,
puh. 044 3681 207 tai (02) 868 1207
Sähköposti:

helena.virta@luukku.com

Retki Kuopioon ja Heinävedelle luostareihin 11.-13.6.

Osallistuminen Rauman Pitsiviikon tapahtumiin 24.7.-1.8.2004:

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone,

Länsikatu 10, avoimet ovet:

- Antti Narmalan ikoninäyttely

- Pihakahvila

Avoinna arkisin klo 11-16, pe 30.7. klo 11-18, su klo 12 - 15, la klo 11 - 14.

SALON TIISTAISEURA

Pj. Olli Forssen, Kärkänkatu 11, 24130 Salo, puh. (02) 733 2504,

vpj. Arvo Hoppo, Salaistentie 10, 24240 Salo, puh (02) 731 1442.

1.6.2004 Taina Kieman kesäasunnolla Mathildedahlissa. Mökille lähdetään Salon torilta klo 17.30.

VEHMAAN TIISTAISEURA

Tiistaiseura on vuosikokouksessa 18.3. päätetty lopettaa toistaiseksi. Kokouksia jatketaan kuitenkin edelleen...



Valamon Ystävät / Turun paikallisosasto

Pj. kirkkoherra Petri Ratilainen,
puh. (02) 244 2105, 041 430 1285.

Vpj. rovasti Viktor Turhanen,
puh. (02) 432 9411.

Siht. Maritta Koskinen,
puh. 040 550 6348.

Valamon Ystävien yleisöillat järjestetään joka kuukauden kolmas maanantai. Kunkin illan ohjelma alkaa klo 17.30 seurakuntasalissa kahvi- ja teetarjoilulla, jonka jälkeen on esitelmä, joka

tarjoaa mahdollisuuden tutustua ortodoksisen kirkon perinteeseen ja hengelliseen elämään.

Tilaisuudet ovat avoimia kaikille. Tervetuloa mukaan!

Maanantai 20.9.2004 klo 17.30 vierailu birgittalaissisarten luostariin

Maanantai 18.10.2004 klo 17.30, aihe avoin

Perjantai-sunnuntai 22.-24.10.2004 pyhiinvaellusmatka Uuden-Valamon luostariin. Lähtö perjantaina klo 14. Tiedustelut sihteeriltä.

Maanantai 15.11.2004 klo 17.30 KP metropoliitta Johannes: Pyhä Synodi

Maanantai 13.12.2004 klo 17.30 isä Markku Salminen: Ortodoksisuus

Ahvenanmaalla ja Ruotsissa

Pyhiinvaellusmatka Uuden-Valamon luostariin 22.-24.10.2004

Ilmoittautumiset sihteerille, puh. 040 550 6348 tai sähköposti:

maritta@tkukoulu.fi (40-45 mahtuu mukaan). Matkan hinta:

HOTELLISSA: aikuiset 2hh 135€, 1hh 167€, lapset 4-14 v. 2hh 90€, alle 4 v. 2hh 40€

VIERASMAJASSA: aikuiset 2hh 111€, 1hh 115€, lapset 4-14v. 2hh 78€, alle 4v. 2hh 40€

Hinta sisältää matkan, majoituksen kahdeksi yöksi, aamiaiset, aterian noutopöydästä lauantaina ja sunnuntaina sekä valamolaisen teepöydän lauantai-iltana. Lauantaina 23.10. järjestetään ohjelmaa halukkaille. Lähtö Turusta pyhän Aleksandran kirkolta perjantaina 22.10. klo 14. Paluu samaan paikkaan sunnuntaina noin klo 21.

Paluumatkalla käymme Lintulan luostarissa.

Matkan järjestää Turun Valamon Ystävät ry.

HUOMIO!

Jos olet yli 8-vuotias ja mietit, mitä kivaa voisit tehdä sunnuntaisin klo 14-15 välisenä aikana, niin tervetuloa kuuroon! Saat tutustua klassiseen ja hengelliseen musiikkiin ja koet ihania yhteislaulun hetkiä!

Syksyllä aloitamme sunnuntaina 29.8. kello 14-15.

Lisätietoa: Kristina, puhelin 044 550 9752.

TURUN ÄITI-LAPSI -KERHON kuuluisia

Kevät on monella tapaa uudistumisen aikaa. Oli hauskaa huomata, että edellisessä Analogissa ollut juttu äiti-lapsi -kerhosta oli herättänyt huomiota sekä mielenkiintoa. Kevään aikana olemmekin tavanneet uusia äitejä, isiä ja lapsia.

Seurakunta postitti kaikille alle 6-vuotiaille seurakunnan jäsenille kutsukirjeen pääsiäispalvelukseen. Samassa kirjeessä kerrottiin myös äiti-lapsi -kerhon toiminnasta, ja varmasti kirjeenkin kutsumana tapaamisiimme tuli uusia kasvoja.

Maaliskuun kirkkohetkessä meitä oli paikalla parikymmentä. Virpovitsojen teko olikin varsinainen yleisömenestys, askartelijoita oli paikalla 43, ja moni tuli askartelun päätteeksi vitsoineen kirkkoon. Pääsiäispäivänä lapsille suunnatussa palveluksessa oli mukana ilahduttavan suuri joukko. Ajattelimme, että Turun seurakunnassa voitaisiin aloittaa uusi perinne niin vitsa-askartelusta kuin lasten pääsiäisestäkin. Todella hauskaa, että Turun seudulla on näinkin paljon kiinnostusta lasten toimintaan, ovathan nämä pienet ja vähän suuremmatkin lapset seurakuntamme tärkeitä jäseniä tulevaisuutta ajatellen.

Huhtikuun lopussa tapasimme Ruissalossa luontoretkeillä. Ensin tutustuimme opastuskeskus Tammenterhoon, katselimme diaesityksen, joka kertoi Ruissalon luonnosta eri vuodenaikoina, ja sitten lähdettiin luontopolulle. Aurinkoisena päivänä houkuttelemina muurahaiset juoksentelivät pitkin polkuja, sitruunaperhoset lentelivät näytyn yllä, ja huomasimme pienen puron pinnalla vesikirppuja kiitämässä. Sinivuokot ja imikät kukkivat ja valkovuokotkin kurkkottivat kohti valoa! Tietysti kiipeiltiin luonnon omissa kiipeilytelineissä ja piilouduttiin onttoihin puihin. Retken kruunasi evästauko kalliolla, merinäköalaa ihailen. Kevätkauden päättää perheen yhteinen retki Zoolandian eläinpuistoon. Yhteiskuljetuksella lähtijöitä on jo reilut kaksikymmentä.

Äiti-lapsi -kerhon toiminta heräteltiin pitkän tauon jälkeen henkiin viime syksynä. Toimimme siis oma-aloitteisesti ilman ohjaajaa periaatteella, että äidit ja isät lapsineen puuhastelevat yhdessä. Kaikessa uudessa toiminnassa on omat käynnistymisvaikeutensa. Parantamisen varaa toki aina on. Miettiessämme kulunutta kevättä olemme ottaneet oppia monesta asiasta, sillä todella hyvin



Kiipeilypuussa ihmetellään, olisiko tämä se Peter Panin kadonneiden lasten puu? Vasemalla Outi, Vilttu, Lenni, Onni ja maassa istumassa Venla.



Onni ja Vilttu ovat mahduttaneet itsensä onttoon runkoon!



Lennikin piilottelee!

suunniteltu on lähes kokonaan tehty!

Ensi syksynä toiminta taas jatkuu. Tämän jutun yhteyteen on liitetty suunnitellut tapaamispäivät varustettuna tarkemmilla ohjeilla kuin viimeksi!

Kaikki innostuneet lapset ja vanhemmat ovat lämpimästi tervetulleita kerhoomme! Yhdessä tekeminen, uusiin ihmisiin tutustuminen on rikkaus. Koska kokoonnumme ilman erillistä ohjausta, kerhokertojen onnistuminen vaatii kaikilta aktiivisuutta ja osallistumista!

Syksyyn on vielä pitkä aika, välissä on ihana kesä suurine seikkailuineen. Säilytähän siis tämän Analogin, tai kysele vaikkapa kirkkoherran virastosta tapaamispäiviämme, jos ne pääsevät unohtumaan!

Isä Petrin kanssa ollaan myös juteltu perheleiristä. Sen suunnittelu ja toteuttaminen on useamman kuukauden projekti, joten leiri siirtyy kesälle 2005. Leirillä tarvitaan useampia ohjaajia ja apulaisia sekä ruokahuolosta ja ohjelmasta vastaavia. Jos siis jo nyt innostuit ja olisit halukas tulemaan vapaaehtoistyöhön perhetoiminnan pariin leirin onnistumiseksi, niin ilmoitathan siitä kirkkoherranvirastoon.

Miltäs kuulostaisi seurakunnan

yhteinen talviriehapäivä? Mummut, vaarit, äidit, isät, lapset, tiistaiseuralaiset, valamonystävät, kuorolaiset, äiti-lapsi-kerholaiset... Mahdollisuuksia uudistua ja tehdä uutta on vaikka kuinka paljon, kunhan vain lähdemme mukaan... Kevät on luonnossa uudistumisen ja uudelleen puhkeamisen aikaa, miksemme siis mekin?

Äiti-lapsi -kerhon kokoontumisia syksyllä 2004

28.8. klo 16 Syksyn avausrukous kirkossa

18.9. klo 10 Muumit nukkuvat jo talviuntaan, kerholaiset eivät! Lähdetään viettämään syksyistä päivää Naantaliin Kailon saareen. Omilla kyydeillä tai bussilla mennään. Otathan säänmukaisen varustuksen ja omat eväät! Hiekkaleluillakin on käyttöä. Otathan huomioon myös, ettei saarella ole syksyllä enää kioskia tai ravintolapalveluja eikä wc-tiloja.

9.10. klo 16 Kokoonnutaan seurakuntatalolla, toivottavasti saadaan nauttia nukketeatterista, mikä varmistuu lähiviikkoina!

30.10. klo 16 Lastennaamiaiset seurakuntatalolla! Hipat ovat nyytti-kestit!

20.11. klo 17 Lastenoikeuspäivän kunniaksi harjoitellaan pientä esitystä seurakunnan joulujuhlaan ja osallistutaan vigiliaan.

11.12. klo 16 Leivotaan pipareita seurakuntatalolla. Otathan mukaasi oman taikinan, piparimuotteja, kaulimen ja esiliinan sekä tonttulakin.
xx.12. klo xx, Osallistutaan seurakunnan joulujuhlaan (joulujuhlan päivämäärä on vielä avoin, seuraathan ilmoittelua seuraavassa Analogissa).

Ilmoitathan osallistumisestasi etukäteen n. viikkoa ennen kerhokertaa, jotta osaamme varata tarvittavan määrän askartelutarvikkeita ja naamiaisia ajatellen voimme sopia nyyttärituomisista. Päivämäärät ja kellonajatkin saattavat vielä muuttua, varmistathan kerhokerran ilmoittautumalla! Syksyn ensimmäiseen tapaamiseen, hartaushetkeen kirkossa, ei tarvitse ilmoittautua.

Lisätietoja sekä ilmoittautumiset: **Hannele Kontsas-Vähäsilta**, puh. 040 570 1326 tai **Outi Sigfridsson**, puh. 040 579 3564.

Kiitokset kaikille tämän kevään äiti-lapsi -kerhon toimintaan osallistuneille. Toivotamme teille oikein aurinkoista ja rentouttavaa kesää!

Syksyllä taas tavataan!



Avoimuuteen ja luottamukseen

Vanhassa itämaisessä tarinassa kerrotaan isästä, jolla oli kymmenvuotias poika ja joka joutui matkan vuoksi jättämään pojan yksin kotiin. Matkalta palattuaan isä löysi kotinsa poltettuna ja hiiltyneen lapsen ruumiin talonsa rauni-

oista. Hän oli täysin varma siitä, että se oli hänen poikansa ruumis, ja niin hän sitten rakkaudella ja kunnioituksella hautasi sen. Parin viikon kulluttua hän yöllä heräsi siihen, että joku koputti hänen uuden majansa ovelle. Isä kysyi: *“Kuka siellä?”* Ääni vastasi: *“Minä olen sinun poikasi.”* Isä vastasi: *“Älä pilaile minun kansani. Minun poikani on kuollut.”* Ja niin poika surullisena lähti pois.

Useimmat meistä käyttäytyvät täsmälleen tarinan isän tavoin: vaikka itse totuus kolkuttaisi ovellemme, me emme avaa, sillä meillä on jo *“oma totuutemme”*, josta emme ole valmiit luopumaan ja jota me emme ole valmiit tarkistamaan. Tällöin totuudesta on tullut *“Lootin vaimon kaltainen suolapatsas”* ja *“kivettymä”*, jolla me lyömme toisiamme, mutta joka ei tuo elämäämme mitään todellista syvyyttä ja intensiivisyyttä. Totuuteen - Rakkauteen - kuuluu olennaisena osana avoimuus. Siksi kristillisessä perinteessä totuutta ei samaisteta johonkin oppirakennelmaan tai filosofiaan, vaan persoonaan - Kristukseen, joka on itse totuus, rakkaus, hyvyys ja

kauneus ja jonka kanssa me voimme kommunikoida persoonallisella tavalla. Me hyvin mielellämme määrittelemme mahdollisimman tarkasti niin Jumalan kuin myös toisen ihmisen - lähimmäisemme - ja siten uskomme, että he ovat meidän määritelmiamme *“vankeja”*. Ja kuitenkin todellisuus voi olla jotakin aivan muuta.

Ihmisinä - kristittyinä (kukaan ei voi olla kristitty ennen kuin hän on ensin ihminen) meidän ei pitäisi niinkään pyrkiä määrittelemään elämää ja asioita, vaan ennen kaikkea avautumaan itse Elämän, Totuuden ja Rakkauden mysteerille - Jumalalle. Idän kirkon vanhan liturgiapalveluksen alussa lausuttava huudahdus kiteyttää tämän ajatuksen muotoon: *“On aika antaa Herran toimia!”*

Ainoa asia, jota meiltä pyydetään, on avautuminen Totuudelle, ja tämä avautuminen johtaa meidät avoimuuteen, suvaitsevaisuuteen ja luottamukseen niin Jumalaa, toista ihmistä kuin itse elämää kohtaan.

isä Markus

Talkoomatka Kyyrölään ja Kangaspellolle



VAPUNPÄIVÄNÄ 1.5. LÄHTI seitsemän hengen ryhmä Karjalaan kohti Kyyrölää. Kevään koittaessa monen edellisvuoden tapaan kyyröläläisten kerho käy tekemässä kevätsiivouksen Kangaspel-

lon ja Kyyrölän entisillä hautausmailla.

Kangaspellolla haravoidaan tuhoutuneen kirkon ympäristö ja karsitaan vesakkoa. Useamman vuoden siivouksen jälkeen on hautausmaa-

alueelta tullut näkyviin monien hautojen reunakiviä, samoin kuin hautakumpurivistöjä.

Kyyrölässä miesten urakkana oli haravoinnin lisäksi kuivuneen puunrunгон sahaus moottorisahalla. Sankarivainajille pystytetty muistopatsas ympäristöineen puhdistettiin.

Muolaan kirkon ympäristössä tehtiin samanlaiset työt muolaalaismiesten talkooporukalla, jota oli 13 henkeä. Kaikki on valmiina 4.7. pidettäviä muistojuhlia varten.

Töiden päätteeksi oli sauna lämmitettynä Sabulinien kodissa, jossa myös nautimme runsaan illallisen venäläiseen tapaan.

Kaikki työt, mitä suoritamme hautausmailla, sovitaan ja suunnitellaan yhdessä paikallisen nykyisen kylän johtajan **Nikolai Ljuhovin** kanssa. Yhteistyöllä on suuri merkitys niin juhlien kuin muidenkin yhteisten tapahtumien onnistumiseksi.

Teksti ja kuva: Antonina Sosunov-Perälä



PYHÄKÖT:

Matti Alangon katu 11
13130 Hämeenlinna
Sähköposti: hameenlinna@ort.fi

Hämeenlinnan kirkko

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen muistolle
Erottajakatu 2

Ahveniston kirkko

vanhalla hautausmaalla (Keskussairaala vastapäätä) Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistolle

Isännöitsijä: Yrjö Usvasalo Puh. (03) 671 6240

JUMALANPALVELUKSET

Toimittajat: Papisto: Markku Aroma, Gaius Sahlberg ja Mikael Sundkvist **Kanttorit:** Leena Honkamäki, Jenni Sundkvist ja Jaakko Olkinuora

Kesäkauden palvelukset pidetään Ahveniston kirkossa keskussairaala vastapäätä alkaen 23.6. ja päättyen 29.8. Poikkeuksena ovat Tihvinskaja-juhlan vigilia ja liturgia 8.-9.7. ja kristinoppikoululeirin päätösliturgia 18.7.

KESÄKUU

la 5.6. klo 17 vigilia
su 6.6. klo 10 liturgia, kaikkien pyhien sunnuntai

la 12.6. klo 17 vigilia
su 13.6. klo 10 liturgia
la 19.6. klo 17 vigilia
su 20.6. klo 10 liturgia
ke 23.6. klo 18 juhlagigilia, kesäkirkon avajaiset

to 24.6. klo 10 juhla-liturgia
Johannes Kastajan syntymä
26.-27.6. ei palveluksia
ti 29.6. klo 10 Pietarin ja Paavalin juhlan liturgia

HEINÄKUU

la 3.7. klo 17 ehtoopalvelus
su 4.7. klo 10 liturgia
to 8.7. klo 18 Tihvinskaja-juhlan vigilia, **slaaviksi**, pääkirkko
pe 9.7. klo 10 Tihvinskaja-juhlan liturgia,

slaaviksi, pääkirkko
la 10.7. klo 17 ehtoopalvelus
su 11.7. klo 10 liturgia
la 17.7. klo 17 ehtoopalvelus
su 18.7. klo 10 kristinoppikoulun päätösliturgia, pääkirkko
ti 20.7. klo 10 Profeetta Elian juhlan liturgia
la 24.7. klo 17 ehtoopalvelus
la 31.7. klo 17 ehtoopalvelus

ELOKUU

su 1.8. klo 10 liturgia, **slaavinkielinen** liturgia
to 5.8. klo 18 juhlagigilia
pe 6.8. klo 10 liturgia ja hedelmien siunaus, Kristuksen kirkastuminen

la 7.8. klo 17 ehtoopalvelus
su 8.8. klo 10 liturgia
la 14.8. klo 17 juhlagigilia
su 15.8. klo 10 liturgia, Jumalan Äidin kuolonuneen nukkuminen

la 21.8. klo 17 ehtoopalvelus
su 22.8. klo 10 liturgia
la 28.8. klo 17 juhlagigilia
su 29.8. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, Johannes Kastajan mestaus, Ahveniston kirkon praasniekka ja kesäkauden päätösjuhla

SYYSKUU

Tästä alkaen palvelukset pääkirkossa

la 4.9. klo 17 vigilia
su 5.9. klo 10 liturgia
ti 7.9. klo 18 juhlagigilia
ke 8.9. klo 10 liturgia, Jumalan Äidin syntymä
la 11.9. klo 17 vigilia
su 12.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, pääkirkon praasniekka
ma 13.9. klo 18 juhlagigilia
ti 14.9. klo 10 liturgia, Ristin ylentäminen
la 18.9. klo 17 vigilia
su 19.9. klo 10 liturgia

PALVELUKSET MUUALLA

FORSSA

ev.lut. seurakuntatalo, Kartanonkatu 16

su 13.6. klo 10 liturgia
su 25.7. klo 10 liturgia

Kirkkoherranvirasto avoinna ti, ke, pe klo 9.30–12, puh. (03) 616 5228, fax (03) 616 5248

Kirkkoherra: Markku Aroma puh. (03) 616 5229 (virkahuone), (03) 612 7166 (koti) Sähköposti: mauku@hotmail.com

Kanttori: Leena Honkamäki puh. (03) 618 4254, 040 707 6715, Sähköposti: leena.honkamaki@ort.fi

Muu papisto: pastori Kai Sahlberg puh. (019) 733 911, 0400 107 232

pastori Mikael Sundkvist, puh. (03) 684 6050, Sähköposti: mikael.sundkvist@virpi.net

Kanslisti: Hellevi von Essen

PYHÄKÖT

HÄMEENLINNAN KIRKKO

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja Pyhän Johannes Krysostomoksen muistolle.
Erottajakatu 2.

Kirkon on suunnitellut arkkitehti **Mika Erno**. Helsingin hiippakunnan **piispa Aleksanteri** vihki kirkon käyttöön **16.9.1962**. Kirkonkeltojen soittojärjestelmä sähköistettiin 1980-luvun lopulla. Kirkko pyhitettiin myös *Pyhän Johannes Krysostomoksen* muistolle 1990-luvulla.

AHVENISTON KIRKKO

vanhalla hautausmaalla (Keskussairaala vastapäätä) Pyhän Johannes Kastajan mestauksen muistolle.

Arkkipiispa Antoni vihki pienen puukirkon **2.6.1894**. Kirkon ikonostaasi on peräisin venäläisestä sotalaivasta 1840-luvulta. Kesäkirkon toimintakausi alkaa Johannes kastajan juhlasta 24.6. ja päättyy kirkon praasniekkaan 29.8. Kirkossa ei ole sähköä, joten jumalanpalvelukset toimitetaan tuohusten valossa.

Taidelahjoitus seurakuntaan

Hämeenlinnalainen taiteilija **Kyllikki Susi** lahjoitti seurakuntaan Jeesuksen syntymäaiheisen lasimosaiikki-ikonin.
Työ on kooltaan 50 x 63 cm.

Toimintaa , tapahtumia, uutisia

Kesäkaudella 2004 piirien toiminta on "lomalla", joten Hämeenlinnan yleinen toiminta on ilmoitettu kuukausittain tapahtumakalenterin tapaan.

KESÄKUU

31.5.-3.6. lastenleiri Hervanassa (ma-to)

Hämeenlinnan ja Tampereen seurakuntien yhteinen lastenleiri alle 12-vuotiaille. Lastenleiri on pidetty jo melkein perinteisesti kesäkuun alussa, ja se on ollut aina suosittu ja hyvä. Leiripaikka on aika pieni, joten paikkoja on rajoitetusti. Edellisen lehtemme ilmoituksen perusteella ilmoittautumisia on tullut jo paljon. Mikäli lapsesi on kiinnostunut, ota yhteyttä välittömästi seurakuntasi kansliaan, vielä voi olla joku "peti" vapaana tai tulla peruutuksia.

4.-6.6. Pyhiinvaellus Uuteen-Valamoon (pe-su)

Matkanjohtajana toimii isä Gaius, jolta voi tiedustella tarkempia yksityiskoh-
tia.

23.-24.6. 110-vuotisjuhlavuotta viettävän Ahveniston kesä-kirkon avaus

Vigilia klo 18 ja liturgia klo 10 - Johannes Kastajan syntymä - kirkkokahvit liturgian jälkeen (ke-to).

Kesäkaudella toimitetaan jumalanpalvelukset Ahvenistolla. Poikkeuksena Tihvinskaja-juhlan vigilia (8.7.) ja liturgia (9.7.) sekä kristinoppikoululeirin päätösliturgia (18.7.).

HEINÄKUU

3.-4.7. Kotiseutumatka Kyyrölään, Kangaspellolle ja Muolaaseen (la-su)

Lähdöt Hämeenlinnasta, Helsingistä ja Turusta. Viipurissa yövytään hotellissa Druzhbassa. Kangaspellolla ja Kyyrölässä toimitetaan muistotilaniat rovasti Aleksander Korelinin ja kanttori Leena Honkamäen johdolla. Muolaassa pidetään kaatuneitten muistojuhla. Tiedustelut ja ennakkovaraukset 10.6.

mennessä: Antonina Sosunov-Perälä, puh. (03) 612 5850 tai 040 721 8436.

8.-9.7. Tihvinskaja-juhlat (to-pe)

Juhlanpalvelukset toimitaan kirkkoslaaviksi isä Heikki Huttusen ja isä Heikki Honkamäen johdolla. Päiväjuhla liturgian jälkeen pidetään klo 12 Palokunnantalolla (Palokunnank. 18). Pääsylippu 4 + . Perinteistä kyläjuhlaa vietetään niinkään Palokunnantalolla klo 17 alkaen. Vapaa pääsy. Tervetuloa!

19.-23.7. Ikonimaalauksen kesäkurssi (ma-pe)

Kesäkurssi kokoontuu maalaamaan seurakuntasalissa 19.-23.7. klo 10-18. Opettaja: Pasi-Mikael Huovinen. Kurssimaksu 60 + . Sitovat ilmoittautumiset 15.6. mennessä opettajalle, puh. 041 5766 1430.

24.-25.7. Muolaan pitäjäjuhlat Forssassa (la-su)

25.7. klo 10 ortodoksinen liturgia ev.lut. seurakuntatalossa. Pääjuhla Urheilutalolla. Kyyrölän kyläpäällikkö Nikolai Ljuhov vieraillee juhlissa.

25.7. Hämeenlinnassa ei ole liturgiaa

ELOKU

1.8. Ahveniston kirkossa slaavinkielinen liturgia.

Kyyröläläisten kerho tarjoaa kirkkokahvit (su).

1.-15.8. Ikoninäyttely seurakuntasalissa (kaksi viikkoa su-su)

Näyttelyn avajaiset klo 13-17 seurakuntasalissa. Pientä suolapalaa tarjolla ja arpajaiset. Näyttely on avoinna sunnuntaisin klo 13-16, tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin kanslian aukioloaikoina klo 9.30-12 ja torstaisin klo 16-19. Tervetuloa!

8.8. Diakoniaseuran kesäretki Jyväskylään (su)

Matkan aikana käydään Jyväskylän kirkossa liturgiassa, jonka jälkeen aterioidaan. Tutustutaan myös Petäjäveden kirkkoon ja Mänttä-Serlachiuksen taidemuseoon. Tiedustelut ja ilmoittautumiset heinäkuun loppuun mennessä matkanjohtajalle isä Gaiukselle, puh. (019) 733 911, 0400 107232.

14.8. Salainen luontoretki lapsille (la)

Klo 9 lähtö kirkon edestä henkilöautoilla. Tarkoitettu 4-12 -vuotiaalle lapsille (alle kouluikäisten vanhempien läsnäolo sallittu). Omat korit ja eväsreput mukaan. Ilmoittautumiset Antonina Sosunov-Perälälle, puh. 040 721 8436 / Leena Honkamäelle, puh. 040 707 6715.

17.8. klo 18 Ahveniston kirkon esittely ja ehtoopalvelus (ti).

28.-29.8. Ahveniston kirkon praasniekkajuhlat - Johannes Kastajan mestaus (ke-to) - kirkkokahvit

Liturgian yhteydessä toimitetaan vedenpyhiitys, ja palveluksen päätteeksi kierretään kirkko ristisaatossa. Kirkkokahvit nautitaan kirkon ulkopuolella. Praasniekkajuhlat päättävät Ahveniston kirkon käytön tältä kesältä, ja tästä eteenpäin kaikki palvelukset toimitetaan pääkirkossa.

SYYSKU

15.-21.9. Matka Moskovaan (ke-ti)

Alustavasti suunniteltu matka. Matkasta kiinnostuneet ottakaa yhteyttä Antonina Sosunov-Perälään, puh. (03) 612 5850.

Vuosilomat

Kanttori Leena Honkamäki
6.6.-2.7.2004.

LASTEN TALVILEIRI Loimalahdessa



Poliisit kertoivat työstään leiriläisille ja jakoivat heijastimia ja pinssejä.

LEIRI PIDETTIIN 31.1.-1.2.2004 jo toisen kerran Hämeenlinnan ev.lut. seurakunnan leirikeskuksesta Loimalahdessa. Leiriläisiä oli kaikkiaan

20: Hämeenlinnan seurakunnasta 13 ja Tampereen seurakunnasta 7. Leiripappina toimi isä **Heikki Honkamäki**, leirin johtajana **Leena Hon-**

kamäki ja ohjaajina olivat **Anna Shepherd**, **Elias Puustinen** ja **Karmen Hellenurm**.

Leirin teemana oli ”turvallisuus”, ja sen tiimoilta oli paljon erilaista ohjelmaa. Ulkoilun yhteydessä leiriläiset yllätettiin poliisiauton saapuessa pihaan pillit soiden. Lapsiystävälliset poliisiedät esittelivät perusteellisesti toimintaansa koulutusta myöten, ja jokainen sai käydä tutustumassa autoonkin. Poliisit antoivat lapsille heijastimet ja pinssit.

Lapsille pidettiin myös levyraati, jossa jokainen sai arvostella viisi laulua arvoasteikolla 1-10. Ehdoton suosikki ja voittaja oli **Kirkan** esittämä *Lasten liikennelaulu*. Illalla pimeään tultua leiriläisille oli ulkona piilotettu leikkikentälle jokaisen nimellä varustettu heijastin, jotka esitettiin taskulamppujen avulla.

Illalla saunottiin ja uitiin lumihangessa. Saunomisen jälkeen rauhoituttiin katsomalla video Abib-nimisestä aasista, joka sai suuren tehtävän huolehtia Mariasta, Joosefista ja pienestä Jeesus-lapsesta.

Sunnuntaina käytiin Hämeenlinnan kirkossa liturgiassa. Leiri oli mukava ja hyvähenkinen. Kiitos kaikille osanottajille.

Teksti ja kuvat: Leena Honkamäki

PERHEUITSET

KASTETUT

Saarinen Jonne Aaron
Vartiainen Sulo Johannes

KUOLLEET

Murto Klaudia
Vartiainen Sulo Johannes
Uschanov Anna
Lukijanov Aleksander
Jyrkilä Anna (haudattu Viinijärvellä)

VIHITYT

Jeskanen Kari Pekka ja
Ovaskainen Minna Elisabeth

Tervetuloa seurakuntaan

Häyrinen Mika Petri Ens
Ratinen Kimmo Tapani
Hurta Matias Aleksande
Hurta Natalia Filippa
Karjalainen Anu Tuulia
Sipola Maarit Anneli
Martinsson Johanna Chris
Tuominen Anu



Lastenpääsiäisen pikku juhlijoita Hämeenlinnassa.
Huomaa hienot kasvomaalaukset!

Tukholman Jumalanäiti



Kuva: Kari M. Rönttiä

Kun kesällä 2002 perheessäni valmistauduttiin muuttoon Tukholmasta Hämeenlinnaan, seurakuntalaiset antoivat jäähyväislahjana perheellemme vastamaalatuun Jumalanäidin ikonin nimeltä ”Tukholman Jumalanäiti”. Iahduimme lahjasta aivan erityisesti, sillä muuttaessamme Hämeenlinnaan, jossa vuosittain vietetään *Tihvinän Jumalanäidin* juhlaa, Tukholman Jumalanäidin ikoni oli varsin sopiva lähtölahja. Tämä ikoni on nimittäin eräs alkuperäisen *Tihvinän* ikonin jäljennöksiä.

Tukholman Jumalanäidin ikonin tarina juontaa juurensa 1600-luvulle, jolloin Tihvinä oli yksi niistä Venäjän kaupungeista, joka kävi kauppaa Tukholman kanssa. Tuolloin, Stolbovan rauhan (1617) jälkeisenä aikana, myös venäläinen ortodoksinen kirkollinen elämä sai alkunsa Tukholmassa. Rauhansopimuksen yhtenä seurauksena nimittäin sallittiin, että venäläinen kauppaväki sai järjestää oman perinteensä mukaista jumalanpalveluselämää. Pappeja uuteen paikkaan saatiin jatkossa mm. Tihvinästä.

Vuonna 1670 muutamat venäläiset kauppiat löysivät erään ruotsalaisen kauppiaan luota Jumalanäidin ikonin,

joka oli pieni, kämmenenkoinen jäljennös Tihvinän kuuluisasta ikonista. Ruotsalaisen kauppiaan käsiin ikoni oli joutunut mitä ilmeisimmin sotasaalina, sillä ruotsalainen armeija ehti 1600-luvun alussa käytyjen sotien aikana piirtää myös Tihvinän kaupunkia.

Venäläiset kauppiat ostivat ikonin aikomuksenaan palauttaa sen Tihvinän kirkkoon. Matkalla kohti päämäärään-

sä ikoniseurueen laiva joutui hirmuisen myrskysään kouriin. Laiva selvisi myrskystä, minkä ikonia saattamassa olevat miehet näkivät Jumalan pelastuksena. Kunnioitus matkalla mukana olevaa ikonia kohtaan sai viimeistään tästä syntynsä. Kun ”Tukholman Jumalanäiti” vielä saapui täsmälleen samoja vesiteitä pitkin kuin alkuperäinen Tihvinän ikoni oli perimätiedon mukaan ihmeellisellä tavalla saapunut vuonna 1383, ikoni otettiin vastaan Tihvinissä ihmeitekevänä ikonina. Tihvinän Kristuksen kirkastumisen luostarin väki lähti saattamaan ikonia vastaan, kun tämä saapui kaupunkiin. Tämän jälkeen ikoni asetettiin kirkkoon. Päivä oli marraskuun 13. vuonna 1670. Päätettiin, että kyseisenä päivänä ikonia aletaan juhlaa nimellä *Tukholman Jumalanäiti*, jona se alkoi esiintyä Venäjän kirkon kalenterissa 1800-luvun puolivälin jälkeen.

Ikoni on sittemmin hävinnyt tuntemattomiin. Tihvinän kaupunginmuseon arkistomainintojen mukaan ikoni oli nähtävänä Tihvinän kirkossa vielä vuonna 1916. Vuodelta 1925 löytyy maininta, että ikoni on takavarikoitu. Viimeinen maininta on sitten vuodelta 1928, jonka mukaan ikoni on siirretty Venäläiseen museoon Leningradiin.

Tämän jälkeen ikonista ei ole löytynyt mitään havaintoja. Tukholman venäläisessä Kristuksen kirkastumisen kirkossa ikoni on kuitenkin otettu erityisellä tavalla omaksi. Kirkko on maalauttanut kopion Tihvinäläisestä Jumalanäidin ikonista ja liittänyt siihen sen virallisen titelin ”*Bogomater Stokgolmskaja*” (Tukholmalainen Jumalanäiti). Kirkko yrittää myös selvittää ikonin myöhempiä vaiheita.

Yllä olevat tiedot ikonista pohjautuvat Tihvinässä vuonna 1888 tutkimuksia suorittaneen historioitsijan I. P.

Jatkuu sivulla 24

TIHVINÄN JUMALANÄIDIN PALUU



Tihvinän Jumalanäidin ikoni oli nähtävillä New Yorkissa USA:ssa tämän vuoden maaliskuun alkupuolella. Moskovan patriarkaatin alaisen Amerikan ortodoksisen kirkon (OCA) papistolla oli silloin mahdollisuus ikonin näkemiseen ja rukoukseen Pyhän Nikolaoksen katedraalissa Manhattanilla. Ikoni palautetaan ensi heinäkuussa juhlallisesti Tihvinän luostariin Venäjälle.

Toisen maailmansodan saksalais miehityksen aikana natsit siirsivät ikonin Tihvinän luostarista, josta se vietiin lopulta Riikaan. Kun Riika evakuoitiin, ikonista vastuussa ollut Riian piispa Johannes (Garklavs) vei sen Saksaan Baijeriin. Koska neuvostoagentit olivat siellä sylkeneet ikonia, piispa Johanneksen sallittiin kuljettaa ikoni vuonna 1949 Yhdysvaltoihin, jossa ikonia kunnioitettiin OCA:n Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa Chicagossa.

Nyt ikonin palautuessa takaisin Venäjälle sen vuodesta 1949 alkanut diaspora loppuu ja 55 vuotta kestänyt aika USA:ssa saa päätöksensä. **(Analogi)**

PYHIEN SAKRAMENTTIEN YHTEYS

Kirkko on Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen toiminnan jatkaja maan päällä. Kirkko on myös Jumalan Pojan opetusten säilyttäjä, niiden opetusten jotka Herra antoi pyhille apostoleille. Näiden opetusten ohessa Vapahtaja jätti meille seitsemän pyhää sakramenttia. Pyhät sakramentit ovat toimituksia, jotka Vapahtaja asetti ja jotka kirkko toimittaa. Voimme sanoa, että Jeesus Kristus on pyhiin sakramenttien asettaja mutta hän on myös niiden toimittaja piispojen ja pappien kautta. Vaikka Vapahtaja toimi maan päällä noin kaksi tuhatta vuotta sitten, Hänen jumalallinen opetuksena on edelleenkin yhtä ajankohtainen, ja näin on aina maailman loppuun asti.

Sakramenttien kaksi ryhmää

Tarkastellessamme pyhiä sakramenteja voimme jakaa ne kahteen ryhmään. Näin voisimme sanoa, että on neljä erityisen tarpeellista sakramenttia pelastusta varten: kaste, mirhavoitelu, katumus ja ehtoollinen, ja näiden lisäksi kolme pyhää sakramenttia, jotka ovat vapaaehtoisia: avioliittoon vihkiminen, pappuus ja sairaanvoitelu. Näillä riveillä haluaisin kertoa neljästä erityisen tärkeästä sakramentista ja erityisesti katumuksen ja ehtoollisen keskinäisestä yhteydestä.

Kaste

Jeesus Kristus asetti kasteen pyhän sakramentin: ”Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsik-

seni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.” (Matt. 28:19, Mark. 16:15-16). Tämä on Vapahtajan käsky, jonka hän antoi apostoleille. Kasteen kautta kastetusta tulee Kristuksen Kirkon jäsen. Kaste on uuteen elämään syntymistä Kristuksessa, kuten sanoo Pyhä apostoli Paavali: ”Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu Hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä Hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.” (Room. 6:3-4) Pyhä **Gregorios Teologi** sanoo, että ilman uudelleensyntymistä kasteen kautta ei voi olla olemassa syn-

tymistä ylösnousemuksen kautta.

Mirhavoitelu

Heti kristillisen kasteen jälkeen kastetulle annetaan toinen erityisen tarpeellinen sakramentti, mirhavoitelu. Vapahtaja asetti tämän pyhän sakramentin sanoessaan: ”Minä lähetän teille sen, minkä Isäni on luvannut. Pysykää tässä kaupungissa, kunnes saatte varustukseksenne voiman korkeudessa.” (Luuk. 24:49). Tämä sakramentti jaettiin ensimmäisen kerran apostoleille Pyhän Hengen laskeutumisen päivänä. Aluksi tämä sakramentti annettiin apostolien käsien päällepanemisen kautta. Kirkon laajentumisen myötä, kun apostolit eivät voineet mennä joka paikkaan, he antoivat piispoille ja papeille luvan toimittaa tämän sakramentin. Tästä pyhä Kyrillos Jerusalemlainen sanoo: ”Teille, sen jälkeen kun tulitte pois pyhän veden kasteen astiasta, teille annettiin voitelu vertauksena Kristuksen voitelusta, ja tämä on Pyhä Henki.”

Katumus

Pelastusta varten muista erityisen tarpeellisista sakramenteista katumus on se toinen sakramentti, josta kristityt ja kirkon palvelijatkaan eivät puhu paljon. Ilman rehellistä katumusta, ilman päätöstä olla te-

Jatkoa sivulta 23

Tukholman...

Mordvinovin muistiinpanoihin, jotka ovat löytyneet 1990-luvun alussa pietarilaisesta arkistosta. Tukholman venäläinen seurakunta on myös, kuten yllä kävi ilmi, saanut arkistotietoja Tihvinän kaupunginmuseosta. Tällä hetkellä seurakunnan väki odottaa jännittyneenä uusia asiaan liittyviä kopioita erästä moskovalaisesta arkistosta. Toivona on, että alkuperäinen Tukholman Jumalanäidin ikoni vielä löydetään.

Isä Mikael Sundkvist

Lähteet: Församlingsblad för Kristi förklarings ortodoxa kyrka i Stockholm, päsken 1992 och nov. 2003/jan. 2004.

Isä Thomas Mertonin opetuksia

Rakkauten ongelmallisuus

Aikamme suurin ongelma on rakkauten ongelma - kuinka pystymme jälleen löytämään kyvyn rakastaa oikealla tavalla itseämme ja toinen toistamme? Se, että me vihaamme ja pelkäämme toisiamme, johtuu siitä, että me joko tietoisesti tai tietämättämme vihaamme ja pelkäämme omaa itseämme.

Me vihaamme omaa itseämme sen vuoksi, että syvimmällä sisimmässämme vallitsee turhautuneisuuden ja hengellisyuden näivettyneisyyden aiheuttama kaaos. Yksinäisinä ja avuttomina me emme kykene olemaan rauhassa ja sopusoinnussa oman itsemme kanssa. Me emme kykene olemaan rauhassa oman itsemme kanssa, koska me emme elä rauhassa ja sopusoinnussa Jumalan kanssa.

Itsekeskeinen elämä

Ihmistä ei ole luotu sillä tavoin, että hän voisi elää onnellista elämää ilman rakkautta. Jos hä-

nen elämänsä keskittyy vain hänen oman itsensä ympärille, hän pystyy kyllä toimimaan, mutta sitä varten hän tarvitsee välttämättä varsin monimutkaisen koneiston, jonka avulla hän voi pakottaa toiset noudattamaan hänen tahtoaan. Kukaan ei pysty elämään itsekeskeistä elämää yksinkertaisella tavalla, vaan siihen liittyy aina liian paljon valhetta ja petosta - siinäkin tapauksessa, että minä petän vain itseäni.

Rakkauten tarkeys

Rakkaus merkitsee itse asiassa samaa kuin hengellinen elämä. Ilman rakkautta kaikki muut hengelliset harjoitukset, olivatpa ne kuinka yleviä tahansa, ovat turhanpäiväisiä ja jäävät pelkiksi illuusioksi eli kuvitelmiksi.

Itsensä löytäminen

Me tulemme todella omaksi itseksemme silloin, kun me kuolemme itsellemme (eli kun vanha itsekäs ”minä” kuolee). Me voimme ”voittaa” itsellemme ainoastaan sen, mistä me luovumme, ja luopu-

kemättä syntiä, ilman taistelua houkutuksia ja syntejä vastaan pyhä ehtoollinen muuttuu kristitylle yhdenentekeväksi ja vielä enemmänkin ilman katumusta ehtoollinen voi olla synti.

Jeesus Kristus asetti tämän sakramentin sanojensa kautta: *"Totisesti: kaikki, minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te vapautatte maan päällä, on myös taivaassa vapautettu."* (Matt. 18:18) Katumuksen sakramentin Vapahtaja asetti ylösnousemisensa jälkeen, kun hän sanoi: *"Ottakaa Pyhä Henki. Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annetut. Jolta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi."* (Joh. 20:22-23).

Kaikki voima annettiin papeille

Apostolit saivat Vapahtajalta voiman antaa anteeksi, siis päästää synneistä, Jumalan Pojan nimessä. Todellisuudessa Jeesus Kristus itse on se, joka antaa anteeksi apostoliensa kautta ja myöhemmin apostolien seuraajien kautta: piispojen ja pappien. Kuinka tärkeä on katumuksen sakramentti ja kuinka tärkeä on piispan tai papin rooli tässä sakramentissa, siitä meille sanoo Pyhä Johannes Krysostomos: *"Papit saivat kunnian toimittaa taivaalliset toimitukset; he saivat voimaa, jota Jumala ei antanut enkeleille eikä arkkienkeilekään. Näille Hän ei sanonut: 'Kaik-*

ki minkä te sidotte maan päällä, on sidottu taivaassa, ja kaikki, minkä te vapautatte maan päällä, on taivaassa vapautettu.' Maan mahtavilla on valta sitoa, mutta vain ruumiit. Kahle, jonka Jumala antoi papeille, koskettaa sielua ja yltyä taivaaseen asti. Se mitä papit tekevät täällä alhaalla, sen Jumala vahvistaa ylhäällä, ja Isäntä hyväksyy palvelijoidensa päätökset. Mitä muuta Hän antoi kuin taivaallista voimaa? *'Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annettu. Joilta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi'*. Mikä auktoriteetti voi olla suurempi kuin tämä: *'Isä itse... on antanut kaiken tuomiovalan Pojalle.'* (Joh. 5:22). Taas minä näen, että kaikki tämä voima annettiin papeille."

Sielunpaimenen tehtävät

Kun kristitty aikoo osallistua pyhästä ehtoollisesta ja kulkea kohti pelastusta, hänen pitää katua ja tunnustaa syntinsä. Mitä silloin sielunpaimen tekee toimittaessaan tätä pyhää sakramenttia?

Ensiksikin hän kuuntelee kristityn tunnustuksen. Jos hänen mielestään tunnustus on epätäydellinen, voi hän esittää kysymyksiä. Sen jälkeen pappi voi antaa neuvoja kristitylle, miten rukoilla, miten yrittää olla tekemättä syntejä, jotka hän tunnusti, ja sen jälkeen pappi antaa synninpäästön Jeesuksen Kristuksen nimessä ja oikeuden osallistua pyhään ehtoolliseen. Synninpäästön antaminen vaatii tarkkuutta sielunpaimenelta, kuten myös kristityltä, joka on tullut synnintunnustukselle. Meidän kaikkien pitäisi tietää, että sielunpaimen voi olla antamatta synninpäästöä pyhää ehtoollista varten. Joidenkin vakavampien syntien takia - tai jos sielunpaimen uskoo, että tunnustusta ei tehty rehellisesti ja katuen - sielunpaimen voi estää kristittyä menemästä pyhälle ehtoolliselle jonkin aikaa.

Alkukirkon aikaan annettujen sääntöjen mukaan kristityille, joille ei annettu lupaa mennä pyhälle ehtoolliselle, sielunpaimen voi antaa tietyksi ajaksi erityisen katumustyön. Tämän jälkeen kristitty tulee uudestaan synnintunnustukselle, tunnustaa uudestaan saadakseen luvan mennä pyhälle ehtoolliselle. Jotkut ymmärtävät väärin pyhältä

ehtoolliselta sulkemisen, koska he olettavat sen olevan rangaistus. Jumala ei tahdo syntisen kuolemaa, vaan että hän kääntyisi ja eläisi. Katumus on hengellistä työtä, mutta se on myös sielun tilan analyysin aikaa, kuten myös synneistä puhdistumisen aikaa.

Katumuksen sakramentti melkein unohdettu

Suomen ortodoksisessa kirkossa vuonna 1970 piispat päättivät, että synnintunnustuksen jälkeen kristitty voi osallistua pyhään ehtoolliseen monta kertaa. Tämä päätös tehtiin, koska vain harvat ortodoksikristityt osallistuivat ehtoolliseen. Mitä tapahtui, sen tiedämme: pyhä katumuksen sakramentti on melkein unohdettu. Vapahtaja Jeesus Kristus sanoi: *"Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini,"* ja *"Juokaa tästä, te kaikki. Tämä on Minun vereni, liiton veri, joka kaikkien puolesta vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi"* (Matt. 26:26-28) Itse Jumalan Poika asetti pyhän ehtoollisen. Mutta Vapahtaja lisäsi: *"Tehkää tämä minun muistokseni."* (Luuk. 22:19, 1. Kor. 11:24-25)

Ottakaamme vastaan Herran ruumis ja veri, mutta ei miten vain, vaan Vapahtajan ja hänen ristinhirsin muistoksi. Silloin, kun joku tulee taloomme, me valmistaudumme hyvin: siivoamme, puukeudumme kauniisti, puhumme kauniisti. Näin siis kunnioitamme sitä, jonka tapaamme. Mutta miten me valmistaudumme silloin, kun tapaamme Kristuksen? Pyhä katumuksen sakramentti on Vapahtajan tapaamiseen valmistautumista.

Se, mitä päätettiin vuonna 1970, on hyvä asia, mutta silti meidän on valmistauduttava Kristuksen tapaamista varten. Joku voi kysyä: *"Voiko olla väärin vastaanottaa pyhä ehtoollinen?"* Tietenkään ei ole väärin saada Herran ruumis ja veri. Joku on sanonut, että tulo sunnuntai-aamuna kirkkoon ilman osallistumista pyhään ehtoolliseen on kuin tulisi turhaan kirkkoon. Kaikissa jumalanpalveluksissa tavalla tai toisella kohtaamme Jumalan, rukouksen kautta. Herran ruumiin ja veren saaminen huolellisen valmistautumisen jälkeen voi olla suuri hengellinen ilo. Monissa ortodoksisissa kirkoissa eri

Jatkuu sivulla 27

malla kaikesta me voitamme kaiken. Me emme pysty löytämään todellista itseämme omasta itsestämme, vaan ainoastaan toisista ja toisten kautta. Meidän on unohdettava oma itsemme, jotta me voisimme todella tiedostaa keitä me olemme. Me rakastamme itseämme parhaiten rakastamalla toisia, mutta me emme kykene rakastamaan toisia, jos emme rakasta itseämme, sillä onhan kirjoitettu: *"Sinun tulee rakastaa lähimmäistäsi niin kuin itseäsi."* Mutta jos me rakastamme itseämme väärällä tavalla, me emme tällöin pysty rakastamaan ketään toistakaan. Todellakin, jos me rakastamme itseämme väärällä tavalla, niin silloin me vihaamme itseämme, ja jos me vihaamme itseämme, niin me vihaamme myös toisiamme.

Voidakseni rakastaa toisia mahdollisimman täydellisesti minun on oltava rehellinen heitä, omaa itseäni ja Jumalaa kohtaan.

Koonnut ja kääntänyt **isä Markus**

Kysymyksiä ja vastauksia

Isä Heikki Honkamäki

Milloin jumalanpalveluksen aikana tulisi tehdä ristinmerkki, milloin välttämättä seistään, polvistutaan, kumarrutaan; molemmat polvet, toinen polvi ja kädellä lattiaa hipaisten vai otsa lattiaan asti?

Ristinmerkkiä voi tehdä papin ja ympäröivän kirkkokansan esimerkkiä seuraten. Papin toivottessa "rauha olkoon teille..." tai hänen suitsuttaessaan kirkkokansan puoleen ei tehdä ristinmerkkiä, vaan ainoastaan kumarretaan.

Ainakin epistolan, evankeliumin, eukaristisen rukouksen (ts. uskontunnustuksesta Totisesti on kohtuullista-veisuun saakka), Isä meidän-rukouksen sekä lopuksiunauksen aikana tulee seistä.

Maahankumarruksia tehdään, kunhan vain polvet ja selkä antavat myöten.

Suomessa on tapana tehdä maahankumarruksia myös sunnuntaisin, ei kuitenkaan pääsiäisen ja helluntain välisenä aikana. Maahankumarrus tehdään ainakin liturgiassa eukaristisen rukouksen aikana sekä ehtoollista edeltävän rukouksen ("Uskon, Herra, ja tunnustan...") jälkeen.

Kumarruksina tunnetaan vyötärökumarrus ristinmerkin yhteydessä sekä täydellinen maahankumarrus (molemmat polvet lattiaan, otsa maata koskettaen).

Paastoliturgiassa papin sanoessa "Kristuksen valkeus säteilee kaikille" kumarrutaan maahan asti. Paastoliturgiassa suuressa saatossa kumarrutaan myös maahan asti silloin, kun ehtoollislahjoja kannetaan alttaripöydälle.

Polvillaan oleminen on meillä tapana lähinnä

- paastoliturgiassa "Nouskoon minun rukoukseni"-veisun aikana
- ristinkumartamisen sunnuntaina ja ristin ylentämisen juhlan yhteydessä ristiä esiin kannettaessa
- suurena perjantaina "Kunniallinen Joosef"-veisun aikana
- helluntain polvirukouksia luettaessa

Lisäksi voi esiintyä paikallisia eroavaisuuksia. Em. poikkeuksia lukuunottamatta polvillaan oleminen ei kuitenkaan ole perinteinen ortodoksinen tapa.

Miten evankeliumin lukemista perinteisesti kuunnellaan?

Evankeliumia kuunnellaan yleensä pää kumartuneena.

Miten ja missä saarnaa kuunnellaan? Onko lasten käyttäytymiselle ja sijoittumiselle perinnetilalle?

Saarnan voi kuunnella istualtaan, joko penkeillä tai lattialla. Saarnan aikana ei tule puhella, ei edes kuiskata.

Kirkossa vanhempien tulee huolehtia omista lapsistaan. On ihanaa, kun lapsia on kirkossa! Lapset ovat kirkkomme nykyisyys ja tulevaisuus. Kirkon pyhyyttä ja asiallista käytöstä on tietenkin teroit-

Mikael Miikkola Turusta esitti (Analogi 4/2003) hyviä ja ajankohtaisia kysymyksiä koskien ortodoksista kirkkokäytäntöä. Kuten kysyjä itsekin totesi, yksiselitteisiä sääntöjä ja tapoja ei ole.

Haluan osaltani osallistua keskusteluun. En missään mielessä halua päättää keskustelua vaan tarjota vastauksia esitettyihin kysymyksiin tamperelaisittain.

Olen itse syntyperäinen tamperelainen ja ollut ortodoksi 10-vuotiaasta pikkupojasta alkaen. Olen kasvanut ponomarina Tampereen kirkon alttarissa ja elänyt siellä niin suomenvenäläisten, ilomantsilaisten, raivolalaisten, salmilaisten kuin monien muidenkin perinteiden vaikutuksessa. Uskon vastausteni edustavan pitkälti sitä käytäntöä, jota Suomen kirkoissa perinteisesti on noudatettu.

Moniin Miikkolan esittämiin kysymyksiin pohdin aikoinaan itsekin vastauksia seistessäni äitini kanssa Tampereen kirkon tähtitaivaan alla. Toimiessani nyt pappina rakastamassani lapsuuden pyhäkössä olen saanut useita kertoja vastata edellä esitettyihin kysymyksiin.

Koska edellinen numero ei välttämättä ole enää lukijoiden edessä, toistan Miikkolan kysymyksen ennen omaa vastaustani.

tava lastenkin mieliin. Sitä ei kuitenkaan pidä moittien tai tiuskien. Lapset oppivat parhaiten seistessään vanhempiensa/iso-vanhempiensa/kummiensa vieressä. Lasten kanssa voi käydä sytyttämässä tuohuksia, suutelemassa ikoneita jne. Lasten kanssa kirkkoon voi tulla myöhässäkin tai lähteä tarvittaessa hiukan aiemmin pois.

Parasta olisi, että kirkossa käymisestä jäisi myönteinen kokemus sekä lapselle että vanhemmille. Jos pelkää lasten aiheuttavan juoksentelullaan tms. melua, voi halutessaan asettaa kirkon perälle.

Ei ole sopivaa liikkua sijoiltaan esimerkiksi asettamaan tuohusta.

Niin, yleensähan tuohuksia käydään asettamassa kirkkoon tultaessa. Jos tulee kirkkoon myöhässä, on hyvä olla liikuskelematta silloin, kun muutenkin pitää seistä tarkkaavaisena (ks. kysymys "milloin välttämättä seistään...")

Miten, missä ja miten usein pyydetään isältä henkilökohtainen siunaus? Mitä esineitä voi tuoda siunattavaksi ja miten silloin menetellään? Miten obrasa siunautetaan?

Papilta voi pyytää siunauksen, kun hänet tapaa päivän aikana ensimmäisen kerran. Siunaus pyydetään asettamalla oikea kämmen vasemman kämmenen päälle (kämmenet ylöspäin!). Pappi tekee ristinmerkin sanoen samalla "Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen!" Sen jälkeen siunattava suutelee kevyesti papin siunaavaa kättä.

Suomessa jotkut papit tuntuvat hieman arastelevan siunaamista ja varsinkin käden antamista suudeltavaksi.

Kannattaa silti rohkeasti pyytää aina papin tavatessaan siunaus ja suudella kättä!

Kirkkoon voi tuoda siunattavaksi ainakin uuden ikonin ("obrasa"). Sen voi jättää kirkonisännöitsijälle, joka vie sen alttariin ja tuo sen takaisin palveluksen päätyttyä.

Hankkimansa uuden tai käytetyn auton voi jättää kirkon eteen kadulle ja pyytää palveluksen lopuksi pappia siunaamaan sen. Lehmät, hevostet ym. hyötyeläimet kannattaa jättää navettaan/talliin ja pyytää pappia käymään siunaamassa ne siellä.

Kun täyttää vuosia, niin mitä voi pyytää pappia tekemään jumalanpalveluksen aikana/muulloin?

Kirkonisännöitsijää voi pyytää toimittamaan alttariin esirukouksilapun, johon voi kirjoittaa esim. "tänään merkkipäiväänsä viettävä NN". Pappi muistelee tällöin henkilöä ekteniassa ja lukee haluttaessa "monien vuosien" toivotuksen liturgian lopulla.

Jos haluaa papin vieraillevan luonaan merkkipäivän toimittamassa rukoushetken, on syytä ottaa ao. pappiin yhteyttä hyvissä ajoin.

Ketä, milloin ja miten on tapana halata onnitellen ehtoollisen tai muun kirkollisen toimituksen jälkeen ja mitä silloin toivotaan/vastataan? Kuka tekee aloitteen?

Ks. myös kysymys "miten kirkossa tervehditään" (ed. lehti).

Ehtoolliseen osallistuneet voivat hiljaisesti tervehtiä toisiaan joko kätte-

lemällä tai kolminkertaisella poskisuudelmalla. Toinen voi sanoa: "Sielun ja ruumiin parannukseksi!" Toinen vastaa: "Jumalan kunniaksi!" Venäjäksi sanotaan yleensä "S prinjatiem svjatyh tain!" johon vastataan kiittämällä esim. "spasibo, vas takze". - Aloitteen tekee rohkeampi.

Kirkkoon liittämisen jälkeen muut ortodoksit voivat tervehtiä uutta ortodoksia esim. toivottamalla tervetulleeksi seurakunnan jäseneksi.

Mitkä kirkkoveisut jokaisen ortodoksin tulisi yhteisesti taitaa, ja minkälainen on niiden nykyinen sa-noitus?

Ainakin uskontunnustus ja *Isä meidän* -rukous tulisi taitaa. Sanat löytyvät rukouskirjasta; niitä voi myös tiedustella kanttorilta.

Mitä kirkosta saadulla proskunalla, pääsiäispalmulla tms. on tapana tehdä? Entä kun ne poistetaan? Miten pyhitettyä vettä/öljyä käytetään?

Periaate on, että mitään kirkossa siunattua ei heitetä roskikseen tai tallettavaksi. Kirkkoleipä ("proskuna") tulisi syödä, esim. jakamalla se osiin kullekin viikonpäivälle. Virpovitsoja ("pääsiäispalmut") on tapana säilyttää ikoninurkkauksessa palmusunnuntaista helators-taihin saakka. Sen jälkeen ne tulee hävittää polttamalla.

Pyhitettyä vettä voi säilyttää ikoninurkkauksen läheisyydessä tai jääkaapissa ja käyttää sitä hartaudella, esim. juomalla aamulla tilkkanen ennen ater-riaa. Pyhitettyä öljyä, jota meillä on lähinnä tuliaisina Venäjän matkoilta, voi käyttää voitelemalla sillä esim. otsaa tai vaikka sairasta kohtaa kehossa.

Mihin kotona ikonin on tapana asettaa, miten menetellään, kun lähde-tään kotoa sekä saavuttaessa tai astuttaessa ortodoksiseen kotiin? Avattavan ikonin käyttö?

Ikonin asetetaan aina kodin arvokkaimpaan paikkaan, yleensä siihen nurkkaan, johon katse huoneeseen astuttaessa ensimmäisenä kohdistuu. Ortodoksiseen kotiin tultaessa ja poistuttaessa on asiallista tehdä ristinmerkki ikoninurkkaan päin.

Kysyjä tarkoittanee avattavalla ikonilla matkaikonina. Sellaista on tapana kantaa mukana matkoilla ollessa. Jos ollaan kotioiloissa, ikonin säilytetään avattuna ikoninurkassa.

Ikonien sijoittelujärjestys koti-ikoninostaaissa?

Ikonin, jossa on kuvattuna Kristus (joko yksinään tai Neitsyt Marian kanssa) tulisi olla aina keskimmäisenä eli pääikonina. Pyhiä ihmisiä kuvaavat ikonit sijoitetaan pääikonin molemmin puolin. □

puolilla maailmaa kristityt osallistuvat monta kertaa vuodessa katumuksen pyhään sakramenttiin, tai vähintään kerran vuodessa pääsiäispaaston aikana.

Valmistautumattomuus askel taaksepäin

Elämme nyt kolmannella vuosituhanella, ja ortodoksinen kirkkomme, vaikka säilyttääkin apostolien perinteitä, haluaa ymmärtää kristityn elämää tässä ajassa. Pyhä ehtoollinen on askel kohti pelastusta, mutta jos ehtoollinen on otettu vastaan ilman valmistautumista, se voi olla askel taaksepäin. Perusvalmistautuminen pyhään ehtoolliseen

on se, että emme syö emmekä juo mitään edellisestä illasta alkaen.

Järjestys, jossa ihminen voi saada pyhät sakramentit, on selvä: kaste, mirhavoitelu, katumus ja ehtoollinen. Lisäksi ihminen voi saada nämä pyhät sakramentit: avioliittoon vihkiminen, pappeus (miehet jotka opiskelivat teologiaa) ja sairaanvoitelu. Pyhät sakramentit ovat kuin rakennus, johon laitamme tiiliä päällekkäin. Jos yksi tiili puuttuu, rakennus voi sortua. Pelastus rakentuu pyhistä sakramenteista ja Herramme Jeesuksen Kristuksen opetuksista. Meidän kristittyjen pitää poimia nämä opetukset ja toteuttaa niitä elämässämme. □

Ortodoksiset jumalanpalvelukset ja hartaudet

Toukokuu

Su 30.5. helluntai, liturgia klo 11, Vaasa, Pyhän Nikolaoksen kirkko

Kesäkuu

Su 20.6. liturgia klo 11, Viinijärvi, Jumalanäidin Tihvinäläisen ikonin kirkko

Heinäkuu

Su 11.7. liturgia klo 11, Läyliäinen, Pyhän apostoli Jaakobin, Herran veljen ja pyhän Annan, Herran äidinäidin kirkko

Su 25.7. liturgia klo 11, Oulu, Pyhän Kolminaisuuden katedraali

Elokuu

Su 15.8. liturgia klo 11, Helsinki, Uspenskin katedraali

Su 22.8. liturgia klo 11, Jyväskylä, Kristuksen ylösnousemisen kirkko

AAMUHARTAUDET (joka kolmas lauantai)

- 12.6. Rovasti Olavi Merras, Lahti
10.7. Yliopistonlehtori Pekka Metso, Joensuu
31.7. Rovasti Timo Mäkirinta, Rautalampi
21.8. Rovasti Vesa Takala, Kovero

ILTAHARTAUDET (kuukauden kolmas tiistai)

- 15.6. Rovasti Antero Petsalo, Kiuruvesi
20.7. Diakoni Marko Patronen, Oulu
17.8. Rovasti Iivo Suvanto, Joensuu

RADIOSSA

Analogi

Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan ortodoksisen seurakuntien yhteinen lehti (per. 2000/2004). Viides vuosikerta, painosmäärä 5 000 kpl.

Päätoimittaja: Kari M. Rantila

Puh. 040 550 6272

Graafikko: Heikki O. Jokinen

Julkaisija: Tampereen, Turun ja

Hämeenlinnan ortodoksiset seurakunnat

Toimitus: Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere

Fax (03) 3141 2740

Sähköposti: analogi.toimitus@pp.inet.fi

Tilaaminen ja osoitteenmuutokset:

Tampereen seurakunnan virasto,
Suvantokatu 10 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 3141 2700 (ti-pe klo 9-13)

Julkaisuneuvosto:

Kirkkoherra Risto Lintu (pj.), kirkkoherra Markku Aroma (vpj.), kirkkoherra Petri Ratilainen, isä Kai Sahlberg, isä Harri Kahila, Marita Jouhki-Inkinen, Eeva Manni, kanttori Leena Honkamäki ja Johan Nyman

Tilaushinta 10 euroa/vuosi

Lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa

Ilmoitushinnat (sis. alv):

1/1 sivua 200 €, 1/2 sivua 150 €, 1/4 sivua 80 €, 1/8 sivua 40 €, 1/16 sivua 20 €

Ilmoitukset toimituksen osoitteella.

Tilinumero 800018-291602.

ISSN 1458-9257

Painopaikka: Esa Print Tampere, 2004.

Seuraava numero 3/2004

ilmestyy pe 27.8.

Siihen tuleva aineisto on jätettävä

viimeistään 3.8.2004.

Analogi - ortodoksinen seurakuntalehti

Tampereen, Turun ja Hämeenlinnan seurakunnat

HUOMAA, ETTÄ SEURAKUNTALAISENA SAAT LEHDEN TILAAMATTA!

TILAA

ITSELLESI TAI YSTÄVÄLLESI LAHJAKSI **Analogi 10 €/vuosi**

alkaen numerosta ____/2004

Lehden saaja _____

Lähiosoite _____

Postinumero _____

Postitoimipaikka _____

Maksaja (ellei saaja) _____

Lähiosoite _____



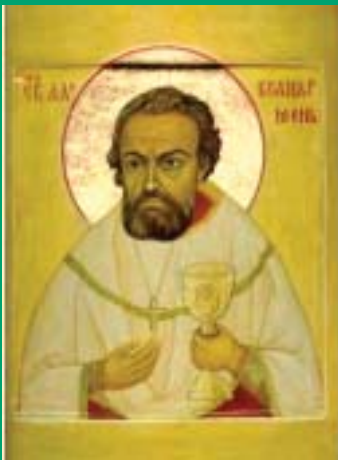
Analogi

Tampereen ortodoksinen seurakunta

**Suvantokatu 10 A
33100 Tampere**



Isä Alexander Men



Isä Alexander kuvattuna ikonissa

Isä Alexander Men
palveli pappina
Venäjällä
kolmekymmentä
vuotta. Hänet
murhattiin 9.
syyskuuta 1990.
Hänen elämänsä
on toiminut
voimakkaana
todistuksena
Kristuksen
rakkaudesta.
Oheinen venäjän-
kielinen artikkeli
on isä Alexanderin
kirjoittama.

ПЯТИДЕСЯТНИЦА (ДЕНЬ СВЯТОЙ ТРОИЦЫ)

Благдсловен еси, Христе Боже наш. Иже премудры ловцы явлей, низпослав им Духа Святого, и теми уловлей вселенную: Человеколюбце, слава Тебе.

Настоящим началом истории Церкви, ее рождением явился праздник Пятидесятницы 30 года.

Иудеи справляли этот праздник через 50 дней после Пасхи. Иерусалим был переполнен паломниками, съехавшимися со всех концов Римской империи. Внезапно внимание народа привлекла группа галилеян: охваченные вдохновением, они обращались к народу со странными речами. Одни сочли их пьяными, но других поразило, что этих людей из Галилеи понимали даже те, кто не знал арамейского наречия. Тогда вышел Петр, ученик Иисусов, и сказал, что настало время исполнения пророчеств, когда Дух Божий почиет на всех верных. «Мужи израильские! — воскликнул он. — Выслушайте слова сии: Иисуса Назорея, Мужа, засвидетельствованного вам от Бога силами и чудесами и знамениями, которые Бог сотворил через Него среди вас, как и сами знаете, Сего, по определенному совету и предведению Божию преданного, вы взяли и, пригвоздив руками беззаконных, убили; но Бог воскресил Его, расторгнув узы смерти: потому что ей невозможно было удержать Его». Сила речи Петровой была ни с чем не сравнима. В тот же день тысячи иудеев приняли крещение во имя Иисусово...

Что же произошло с учениками? Что внезапно превратило их в смелых провозвестников Христа?

Никакие исследования историков не могут дать ответа. Здесь — тайна Духа Божия, Который был послан Иисусом для укрепления Его рождающейся Церкви. С того момента, когда над учениками пронесся таинственный звук, подобный шуму ветра, и вспыхнули языки небесного пламени, они стали другими людьми. Те, кто совсем недавно в Страхе бежал из Гефсимании, начинают всемирную проповедь Евангелия.

Их не остановят ни угрозы архиереев, ни истязания, ни тюрьмы. За ними придут новые поколения. Против них вооружатся властители и философы, чиновники и полиция. Но, распятые, Сжигаемые, гибнущие на аренах цирков, они устоят в силе Духа.

Мутной волной нахлынут соблазны и искушения: мнимые христиане, мнимохристианские императоры, недостойные пастыри, лжеучители и раскольники. Но ничто не сможет, сокрушить Церковь Христову. Праздник Пятидесятницы — день явления Духа Божия в Церкви. Бог Отец положил ей основание в Ветхом Завете, Сын-Логос создал ее, воплотившись на земле, Дух действует в ней. Поэтому праздник ее рождения именуется днем *Святой Троицы*.

В субботу, накануне Пятидесятницы, совершается поминовение усопших. После Литургии Троицына дня следует вечерня, на которой священник читает три молитвы, обращенные к Троициному Богу. В это время все становятся на колени впервые после Пасхи. В русской народной традиции праздник Троицы связывался с проводами весны и встречей лета. В этот день храмы и дома издавна принято украшать березовыми ветвями и цветами в честь Духа Божия животворящего.

Священник Александр Мень

(Из книги «ТАИНСТВО, СЛОВО, ОБРАЗ»)